

Kommissionens tillkännagivande — Handbok om överförande av dömda personer och översändande av fängelsedomar i Europeiska unionen

(2019/C 403/02)

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	<i>Sida</i>
FÖRTECKNING ÖVER FÖRKORTNINGAR	5
FÖRORD	6
INLEDNING OCH ALLMÄN RÄTTSLIG BAKGRUND	6
1. Översikt	6
1.1 Rambeslutet i huvuddrag	7
1.1.1 Översändande	8
1.1.2 Intyg	8
1.1.3 Dom	8
1.1.4 Påföljd	8
1.1.5 Utfärdande stat och verkställande stat	9
1.2 Principen om ömsesidigt erkännande	9
1.3 Rättsverkan för EU:s rambeslut	9
1.4 Artikel 267 i EUF-fördraget: Mål om förhandsavgörande	10
DEL I: ÖVERSÄNDANDE AV EN DOM OCH ETT INTYG	10
2. Krav för översändande	10
2.1 Rambeslutets tillämpningsområde	10
2.1.1 Ratione personae	10
2.1.2 Ratione materiae	10
2.1.3 Ratione temporis	11
2.2 Behöriga myndigheter	11
2.3 Val av verkställande stat	11
2.3.1 Scenarier enligt artikel 4.1	11
2.3.2 Översändande till den medlemsstat där den dömda personen är medborgare och där han eller hon bor (artikel 4.1 a)	12
2.3.3 Översändande till den medlemsstat som personen kommer att utvisas eller avvisas till (artikel 4.1 b)	12
2.3.4 Översändande till en annan medlemsstat som samtycker till överförandet (artikel 4.1 c)	12
2.4 Informerat samtycke från den dömda personen	13
2.5 Samtycke från verkställande stat	13
2.6 Yttrande från den dömda personen	14
2.7 Bedömning av social återanpassning	14
2.7.1 Krav om utfärdande stats förvisning	14
2.7.2 Samråd med verkställande stat i lämpliga fall	14

2.7.3	Definition av social återanpassning	15
2.7.4	Villkor för verkställande av dom	15
2.8	Förteckningen över 32 brott som medför överlämnande utan kontroll av dubbel straffbarhet	15
2.9	Utsatta grupper: minderåriga och förövare som lider av psykiska störningar samt översändande av åtgärder som innebär psykiatrisk vård eller hälso- och sjukvård	16
2.10	Den utfärdande statens hänsynstagande till de grundläggande rättigheterna	16
3.	Förfarande för översändande	17
3.1	Parter med rätt att inleda förfarandet	17
3.2	Förfarande för att få den dömda personens synpunkter	17
3.3	Underrättelse till den dömda personen (artikel 6.4 och formuläret i bilaga II)	18
3.4	Dokument som ska översändas	18
3.4.1	Intyg	18
3.4.2	Dom	19
3.5	Användbara kompletterande uppgifter från den utfärdande staten	22
3.6	Översändande	22
3.7	Begäran om information om regler för eventuell förtida eller villkorlig frigivning	22
3.8	Begäran om provisoriskt anhållande	23
3.9	Återkallande av intyget	23
DEL II: ERKÄNNANDE AV DOMEN OCH VERKSTÄLLIGHET AV PÅFÖLJDEN		24
4.	Förfarande för erkännande	24
4.1	Tidsfrist för beslut om erkännande och rättsmedel mot beslut om översändande	24
4.2	Begäran om översättning av domen	24
4.3	Uppskjutande	24
4.4	Provisoriskt anhållande	25
5.	Beslut om erkännande och verkställighet	42
5.1	Allmän skyldighet att erkänna och verkställa	25
5.2	Samtycke från verkställande stat	25
5.3	Förteckningen över 32 brott som inte medför någon kontroll av dubbel straffbarhet	25
5.4	Anpassning av påföljden	26
5.5	Skäl för att inte erkänna en dom och verkställa en påföljd	27
5.5.1	Ofullständigt eller felaktigt intyg (artikel 9.1 a)	27
5.5.2	Bristande uppfyllande av kriterierna för översändande (artikel 9.1 b)	27
5.5.3	Ne bis in idem (artikel 9.1 c)	27
5.5.4	Avsaknad av dubbel straffbarhet (artikel 9.1 d)	27
5.5.5	Preskriberad verkställighet av påföljden (artikel 9.1 e)	28
5.5.6	Immunitet enligt den verkställande statens lag (artikel 9.1 f)	47
5.5.7	Straffbar ålder (artikel 9.1 g)	28

5.5.8	För kort tid återstår av den påföljd som ska avtjänas (artikel 9.1 h)	28
5.5.9	Utevarodomar (artikel 9.1 i)	28
5.5.10	Åtal för brott före överförandet (artikel 9.1 j)	29
5.5.11	Åtgärd som innebär psykiatrisk vård eller hälso- och sjukvård eller annan frihetsberövande åtgärd (artikel 9.1 k)	30
5.5.12	Extraterritorialitet (artikel 9.1 l)	30
5.6	Delvis erkännande och verkställighet	30
6.	Överförande av den dömda personen	30
6.1	Tidsfrister för fysiskt överförande	30
6.2	Transitering via en annan medlemsstat	30
6.3	Kostnader för överförande	31
6.4	Resehandlingar	31
7.	Verkställighet av påföljden	31
7.1	Lag som reglerar verkställigheten	31
7.2	Avdrag	31
7.3	Förtida och villkorlig frigivning	31
7.4	Amnesti och nåd	31
7.5	Omprövning av dom	32
7.6	Rätt att verkställa påföljden	32
7.7	Informationsskyldighet	32
8.	Specialitetsbestämmelse	32
DEL III: ÖVRIGA FRÅGOR		33
9.	Kommunikation mellan behöriga myndigheter under förfarandets olika skeden	33
10.	Förhållande till andra avtal	34
11.	Kopplingar till andra instrument om rättsligt samarbete i brottmål	34
11.1	Rambeslut 2002/584/RIF om en europeisk arresteringsorder	34
11.2	Andra instrument	35
11.2.1	Direktiv 2012/29/EU om brottsoffers rättigheter	35
11.2.2	Rambeslut 2008/947/RIF om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på övervakningsbeslut och alternativa påföljder	35
BILAGA I	– Rambeslut 2008/909/RIF, icke-officiell konsolidering	37
BILAGA II	– Intyg för översändande	52
BILAGA III	– Underrättelse till den dömda personen	58
BILAGA IV	– Flödesschema rambeslut 2008/909/RIF	59
BILAGA V	– Informationskällor	60
BILAGA VI	– Förteckning över EU-domstolens domar i fråga om rambeslut 2008/909/RIF	61
BILAGA VII	– Förteckning över EU-domstolens domar i fråga om rambeslut 2002/584/RIF	62

FÖRTECKNING ÖVER FÖRKORTNINGAR

Schengenkonventionen	Konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 19 juni 1990
Europakonventionen	Den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna
Europadomstolen	Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna
EuroPris	Den europeiska organisationen för fängelser och kriminalvårdsinrättningar
Rambeslut 2002/584	Rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna
Rambeslutet	Rådets rambeslut 2008/909/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottnålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen
Rambeslut 2008/947	Rådets rambeslut 2008/947/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på domar och övervakningsbeslut i syfte att övervaka alternativa påföljder och övervakningsåtgärder
Rambeslut 2009/299	Rådets rambeslut 2009/299/RIF av den 26 februari 2009 om ändring av rambesluten 2002/584/RIF, 2005/214/RIF, 2006/783/RIF, 2008/909/RIF och 2008/947/RIF och om stärkande av medborgarnas processuella rättigheter och främjande av tillämpningen av principen om ömsesidigt erkännande på ett avgörande när den berörda personen inte var personligen närvarande vid förhandlingen
EU-fördraget	Fördraget om Europeiska unionen
EUf-fördraget	Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
Brottsofferdirektivet	Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/29/EU av den 25 oktober 2012 om fastställande av miniminormer för brottsoffers rättigheter och för stöd till och skydd av dem samt om ersättande av rådets rambeslut 2001/220/RIF
Europarådets konvention från 1983	Europarådets konvention om överförande av dömda personer av den 21 mars 1983
1997 års tilläggsprotokoll till Europarådets konvention	Tilläggsprotokoll till Europarådets konvention om överförande av dömda personer av den 18 december 1997

Ansvarsfriskrivning:

Denna handbok är varken rättsligt bindande eller uttömmande. Den påverkar inte befintlig unionslagstiftning eller dess framtida utveckling. Den påverkar inte heller den tolkning av unionens lagstiftning som EU-domstolen kan komma att göra.

FÖRORD

Syftet med denna handbok är att ge praktisk vägledning till medlemsstaterna och deras utsedda behöriga myndigheter om tillämpningen av rådets rambeslut 2008/909/RIF av den 27 november 2008 (nedan kallat *rambeslutet*), ändrat genom rådets rambeslut 2009/299/RIF av den 26 februari 2009 om utevarodomar ⁽¹⁾ (nedan kallat *rambeslut 2009/299*). Rambeslutet skulle genomföras den 5 december 2011. Vid utarbetandet av denna handbok beaktade kommissionen de synpunkter som rättstillämpare lämnat vid flera olika expertmöten som anordnades i samarbete med den europeiska organisationen för fängelser och kriminalvårdsinrättningar (nedan kallad *EuroPris*). Vid dessa möten diskuterade deltagarna de utmaningar och hinder som uppstått i praktiken när det gäller att genomföra instrumentet och överföra fångar ⁽²⁾. Experter som kommissionen hade bjudit in rådfrågades om utkastet till handboken. Den 5 februari 2014 offentliggjordes en genomföranderapport till rambeslutet ⁽³⁾.

Handboken finns tillgänglig på internet på <https://e-justice.europa.eu> och på det europeiska rättsliga nätverkets webbplats ⁽⁴⁾ på alla officiella EU-språk.

Information om genomförandet av detta rambeslut och de förklaringar som de olika medlemsstaterna gjort finns på det europeiska rättsliga nätverkets webbplats ⁽⁵⁾.

Ett värdefullt dokument som innehåller praktisk vägledning är EuroPris resursbok om överförande av dömda personer ⁽⁶⁾.

Enligt artikel 3 i rådets beslut 2002/187/RIF är ett av målen för Eurojust att förbättra verkställigheten av ansökningar och beslut om rättsligt samarbete, inbegripet ansökningar och beslut som bygger på instrument som ger verkan åt principen om ömsesidigt erkännande. Eurojust kan därmed både underlätta och samordna ärenden som handlar om överföring av fångar ⁽⁷⁾.

Uppgifterna i denna handbok var gällande per den 1 juli 2019.

INLEDNING OCH ALLMÄN RÄTTSLIG BAKGRUND

1 Översikt

De rättsliga förbindelserna mellan medlemsstaterna bygger på ömsesidigt förtroende för de övriga medlemsstaternas rättssystem, vilket gör att den verkställande staten kan erkänna beslut som fattas av den utfärdande statens myndigheter och endast har begränsade möjligheter att motsätta sig ett sådant erkännande.

De senaste årtiondena har det blivit allt vanligare att medlemsstaterna dömer medborgare från andra EU-medlemsstater till fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder ⁽⁸⁾. De allra senaste siffrorna ⁽⁹⁾ visar att andelen medborgare från andra EU-medlemsstater utgör mellan 0,3 procent (Polen och Rumänien) och 39,4 procent (Luxemburg) av det totala antalet fångar per medlemsstat. Vissa har sin stadigvarande hemvist i den medlemsstat som de sitter fängslade i, men en del av dem kan dock utvisas eller avvisas efter avkunnat straff.

För många dömda medborgare i EU-medlemsstaterna är det kanske inte optimalt att avtjäna straffet i den dömande medlemsstaten med tanke på sin sociala återanpassning.

Genom rambeslutet ges större möjligheter att överföra en dömd utländsk person till en annan EU-medlemsstat för att underlätta personens återanpassning.

Rambeslutet gäller för alla EU-medborgare och tredjelandsmedborgare som finns i en EU-medlemsstat. För utländska medborgare som inte bor i en EU-medlemsstat tillämpas dock andra internationella instrument för

⁽¹⁾ Genom rambeslut 2009/299 ändrades rambeslutet genom att vägransgrunden avseende utevaro ersattes i rambeslutet. Dessa bestämmelser rör situationer där en verkställande rättslig myndighet har mottagit en begäran om verkställighet av ett fängelsestraff som utdömts vid en förhandling i den utfärdande medlemsstaten utan att personen i fråga fanns närvarande. Denna handbok avser den konsoliderade versionen av rambeslutet och intyget med hänsyn tagen till ovannämnda ändringar.

⁽²⁾ Se www.europris.org

⁽³⁾ COM(2014) 57 final, 5.2.2014, s. 5.

⁽⁴⁾ <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/>

⁽⁵⁾ https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/EJN_Library_StatusOfImpByCat.aspx?CategoryId=36

⁽⁶⁾ <https://www.europris.org/file/europris-resource-book-on-the-transfer-of-sentenced-prisoners-under-eu-framework-decision-909/>

⁽⁷⁾ Artikel 2.2 b i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1727 av den 14 november 2018 om Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust), och om ersättning och upphävande av rådets beslut 2002/187/RIF (EUT L 295, 21.11.2018, s. 138) som ska gälla från och med den 12 december 2019.

⁽⁸⁾ FN:s drog- och brottsbekämpningsbyrå, *Handbook on the International Transfer of Sentenced Persons*, 2012, s. 1, http://www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/11-88322_ebook.pdf

⁽⁹⁾ Europarådets årliga fångelsestatistik, Prison Populations SPACE I – 2018, http://wp.unil.ch/space/files/2019/04/FinalReportSPACEI2018_190402.pdf

rättsligt samarbete, till exempel Europarådets konvention om överförande av dömda personer av den 21 mars 1983 (nedan kallad *Europarådets konvention från 1983*) och tilläggsprotokollet till denna av den 18 december 1997 (nedan kallat *1997 års tilläggsprotokoll till Europarådets konvention*) ⁽¹⁰⁾.

Europarådets konvention från 1983 innebar dessutom att det för första gången blev lättare att överföra personer över gränserna inom EU. Från och med den 5 december 2011 ersattes dock Europarådets konvention från 1983 och 1997 års tilläggsprotokoll till denna av rambeslutet i EU-medlemsstaterna.

En av de största utmaningarna med rambeslutet jämfört med Europarådets konvention från 1983 är att man övergår till ett system där fångar måste överföras i vissa situationer. Samtidigt ges dock mycket större möjligheter till överföring än tidigare. Det har dock varit svårt att tillämpa Europarådets konvention från 1983 på grund av kravet att både staterna och den berörda personen måste samtycka till all överföring. För att komma till rätta med detta beslutade Schengenmedlemmarna att komplettera Europarådets konvention från 1983 genom att lägga till en möjlighet till "tvångsöverföring". Enligt artiklarna 67–69 i 1990 års konvention om tillämpning av Schengenavtalet (nedan kallad *Schengenkonventionen*) krävs inget samtycke från personen om att avtjäna straffet i medborgarskapslandet, i fall där personen har försökt undgå straff eller en frihetsberövande åtgärd genom att fly till detta land. Denna nyhet i Schengenkonventionen återspeglades i 1997 års tilläggsprotokoll till Europarådets konvention från 1983.

Det främsta syftet både med Europarådets konvention från 1983 och med rambeslutet är att underlätta fångars sociala återanpassning genom att dömda utländska medborgare får möjlighet att avtjäna sina straff i en annan medlemsstat.

Avslutningsvis omfattar rambeslutet överföring av fångar som ska fortsätta avtjäna sina straff. Rambeslutet omfattar således inte utvisning eller avvisning av förbrytare som har avtjänat sina straff och därmed inte längre är föremål för straffrättsliga förfaranden. Rambeslutet bör dock tillämpas i enlighet med tillämplig unionslagstiftning, däribland Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier. Enligt artikel 28 i detta direktiv får EU-medborgare endast utvisas från en annan medlemsstat om det finns hot mot allmän ordning eller säkerhet.

1.1 Rambeslutet i huvuddrag

I rambeslutet fastställs det i vilka situationer och hur EU-medlemsstaterna ska samarbeta i fråga om erkännande av domar och verkställighet av påföljder som ådömts av en annan medlemsstat, för att underlätta den dömda personens sociala återanpassning. Syftet med instrumentet är att effektivisera samarbetet, jämfört med i Europarådets konvention från 1983, genom att tillämpa principen om ömsesidigt erkännande som innebär att medlemsstaterna måste ha förtroende för varandras domar. Rambeslutet har därför en annan infallsvinkel på vissa av de centrala delarna i Europarådets konvention från 1983:

- Genom rambeslutet införs i princip en skyldighet att godta framställningar om överföring i två fall. Den utfärdande staten måste dock inte översända en dom för erkännande och verkställighet i en annan medlemsstat.
- Överförande får endast vägras på grundval av ett begränsat antal skäl för att neka erkännande eller verkställighet.
- Rambeslutet innebär att den dömda personens samtycke bara krävs i ett begränsat antal situationer. Redan i 1997 års tilläggsprotokoll till Europarådets konvention krävdes inte längre samtycke när överförande begärdes till en stat som personen hade flytt ⁽¹¹⁾ till eller när den dömda personen var föremål för ett utvisnings- eller avvisningsbeslut ⁽¹²⁾ till staten i fråga. Bortsett från dessa två undantag finns ett tredje undantag i rambeslutet om överförandet begärs till den medlemsstat där den dömda personen är medborgare och har sin hemvist.

⁽¹⁰⁾ Både Europarådets konvention från 1983 och 1997 års tilläggsprotokoll till Europarådets konvention finns på <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/112.htm>

⁽¹¹⁾ Se artikel 2.3 i 1997 års tilläggsprotokoll till Europarådets konvention.

⁽¹²⁾ Se artikel 3.1 i 1997 års tilläggsprotokoll till Europarådets konvention.

- Det traditionella kravet om kontroll av dubbel straffbarhet ⁽¹³⁾ upphävs för 32 olika brott (men medlemsstaterna har möjlighet att bibehålla det) ⁽¹⁴⁾.
- Genom instrumentet föreskrivs en tydlig tidsfrist för förfarandet.
- Rambeslutet innebär att domen ska fortsätta verkställas såsom den utfärdande staten fastställt, och den verkställande staten har mycket begränsade möjligheter att anpassa påföljden på strikta villkor. Den utfärdande staten har sista ordet i fråga om överföringen, om den är tillfredsställd med anpassningen av påföljden och formerna för dess verkställighet.

1.1.1. Översändande

Domen och intyget får översändas när den behöriga myndigheten i den utfärdande staten – i lämpliga fall efter samråd med den behöriga myndigheten i den verkställande staten – är förvissad om att översändandet och verkställighet av påföljden i den verkställande staten skulle tjäna syftet att underlätta den dömda personens sociala återanpassning (artikel 4.2).

1.1.2. Intyg

Den utfärdande staten ska översända domen till den medlemsstat som den kan överföra den dömda personen till, det vill säga den verkställande staten (artikel 4.1). För att påskynda processen ska domen åtföljas av ett standardintyg, som innehåller nödvändig information för överförandet (artiklarna 4 och 5 samt bilaga I till rambeslutet).

Intyget måste vara korrekt ifyllt och motsvara domen. Intyget måste vara undertecknat av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten, som också ska intyga att innehållet är korrekt.

Intyget ska översättas till det officiella språket – eller till ett av de officiella språken om flera officiella språk finns – i den verkställande staten (artikel 23.1). Varje medlemsstat får dock inge en förklaring till rådets generalsekretariat om att den kommer att godta en översättning till ett eller flera av EU:s officiella språk.

Om delar av intyget är ofullständiga eller saknar uppgifter föranleder detta en situation där den verkställande staten inte har tillräckliga uppgifter för att besluta om ett överförande och måste då begära kompletterande information från den utfärdande staten, vilket därmed innebär att processen försenas (se artikel 9.1 a).

Standardintyg finns att tillgå på alla officiella EU-språk. Förklaringar på de språk som medlemsstaterna godtar finns på det europeiska rättsliga nätverkets webbplats ⁽¹⁵⁾.

I rambeslutet används vissa begrepp (enligt artikel 1 a–d) som kan behöva förklaras närmare. I nedanstående punkter förklaras den terminologi som är relevant för instrumentet.

1.1.3. Dom

Med dom avses ”ett beslut eller avgörande som fattats av en domstol i den utfärdande staten och som vunnit laga kraft och innebär att en fysisk person ådöms en påföljd”. Enligt rambeslutet måste en dom eller ett avgörande som är avsett att översändas vara ett lagakraftvunnet avgörande (artikel 1 a), vilket innebär att alla nationella möjligheter till överklagande har uttömts eller att tidsfristerna för sådana åtgärder har löpt ut ⁽¹⁶⁾.

1.1.4. Påföljd

Med påföljd avses ”fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd som utdöms under en begränsad eller obegränsad tid på grund av en straffbar gärning efter ett straffrättsligt förfarande” (artikel 1 b).

⁽¹³⁾ Se artikel 3.1 e i Europarådets konvention från 1983.

⁽¹⁴⁾ Många medlemsstater fortsätter kontrollera förekomsten av dubbel straffbarhet. Se de förklaringar som gjorts enligt artikel 7.4 av AT, CZ, DE, FR, HR, HU, IE, LT, LV, NL, PL, RO och SI.

⁽¹⁵⁾ Webbplatsen finns på följande länk:
<https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?Id=36>

⁽¹⁶⁾ Se domstolens dom av den 25 januari 2017, van Vemde, C-582/15, ECLI:EU:C:2017:37. I detta mål fastställde domstolen att begreppet ”dom” måste tolkas som ett självständigt och enhetligt unionsrättsligt begrepp och avser ett avgörande som meddelas i ett brottmålsförfarande som slutligen fastställer den påföljd som ådöms den dömda personen (punkterna 23–27).

Enligt artikel 3.3 ska rambeslutet endast tillämpas på erkännande av domar och verkställighet av påföljder i den mening som avses i rambeslutet. Om utöver påföljden, böter dömts ut eller beslut om förverkande meddelats, men ännu inte betalats, indrivits eller verkställts, ska detta inte hindra översändandet av en dom. Ömsesidigt erkännande av domar om böter och förverkande omfattas inte av rambeslutet utan av andra instrument som rådets rambeslut 2005/214/RIF ⁽¹⁷⁾ om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på bötesstraff och rådets rambeslut 2006/783/RIF ⁽¹⁸⁾ om förverkande.

1.1.5. Utfärdande stat och verkställande stat

I rambeslutet avses med utfärdande stat "den medlemsstat där en dom meddelas", och med verkställande stat avses "den medlemsstat till vilken en dom översänds för erkännande och verkställighet" (artikel 1 c och d).

1.2 Principen om ömsesidigt erkännande

Ömsesidigt erkännande har bekräftats som en hörnsten i det rättsliga samarbetet i brottmål, och därför användes denna princip även som grund för antagandet av rambeslutet 2008 ⁽¹⁹⁾.

Principen innebär att en medlemsstat måste erkänna och verkställa domar i brottmål som utfärdats av en annan medlemsstat, förutom då någon av de uttömmande vägransgrunderna är tillämpliga. Utgångspunkten för principen är att det finns ett stort "ömsesidigt förtroende" mellan EU-medlemsstaterna.

Begreppet "ömsesidigt förtroende" baseras på antagandet att alla EU-medlemsstater fullt ut iakttar principerna om frihet, demokrati och respekt för de mänskliga rättigheterna, de grundläggande friheterna samt rättsstatsprincipen.

1.3 Rättsverkan för EU:s rambeslut

Rambeslut är sett till deras rättsliga grund (artikel 34.2 b i fördraget om Europeiska unionen [nedan kallat *EU-fördraget*], i den version som var gällande innan Lissabonfördraget trädde i kraft) bindande för medlemsstaterna när det gäller de resultat som ska uppnås, men det är de nationella myndigheterna som ska bestämma formen och tillvägagångssättet. Rambeslut har nämligen ingen direkt effekt. Rambeslutet har inte upphävts, ogiltigförklarats eller ändrats enligt Lissabonfördraget (såsom avses i artikel 9 i protokoll (nr) 36 om övergångsbestämmelser som antogs vid ikraftträdandet av Lissabonfördraget). Rambeslutet har därmed inte förändrats sett till dess art och har i synnerhet ingen direkt effekt ⁽²⁰⁾.

Av EU-domstolens fasta rättspraxis framgår det dock tydligt att ett rambesluts bindande karaktär innebär att nationella myndigheter, inbegripet nationella domstolar, måste tolka den nationella lagstiftningen i enlighet med EU-rätten genom att beakta hela den nationella rätten och tillämpa tolkningsmetoder. När dessa domstolar tillämpar nationell rätt är de skyldiga att i den utsträckning det är möjligt tolka denna mot bakgrund av rambeslutets ordalydelse och syfte så att det resultat som avses i beslutet uppnås. Denna skyldighet att tolka nationell rätt i enlighet med EU-rätten följer av systematiken i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *EUF-fördraget*), eftersom den gör det möjligt för de nationella domstolarna att inom ramen för sin behörighet säkerställa att unionsrätten ges full verkan när de avgör tvister som anhängiggjorts vid dem ⁽²¹⁾.

⁽¹⁷⁾ Rådets rambeslut 2005/214/RIF av den 24 februari 2005 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på bötesstraff (EUT L 76, 22.3.2005, s. 16).

⁽¹⁸⁾ Rådets rambeslut 2006/783/RIF av den 6 oktober 2006 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande (EUT L 328, 24.11.2006, s. 59). Rambeslutet har ersatts med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1805 av den 14 november 2018 om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande (EUT L 303, 28.11.2018, s. 1) som ska gälla från och med den 19 december 2020.

⁽¹⁹⁾ Principen om ömsesidigt erkännande bekräftades i slutsatserna från Tammerfors av den 15–16 oktober 1999 (Europeiska rådets slutsatser) och bekräftades på nytt i Haagprogrammet av den 4–5 november 2004 (ordförandeskapets slutsatser) för stärkt frihet, säkerhet och rättvisa i Europeiska unionen.

⁽²⁰⁾ Domstolens dom (stora avdelningen) av den 8 november 2016, Ognjanov, C-554/14, ECLI:EU:C:2016:835, punkt 56.

⁽²¹⁾ Se i kronologisk ordning domstolens dom (stora avdelningen) av den 16 juni 2005, Pupino, C105/03, ECLI:EU:C:2005:386, punkterna 33–34; domstolens dom (stora avdelningen) av den 5 september 2012, Lopes Da Silva Jorge, C42/11, ECLI:EU:C:2012:517, punkt 53; domstolens dom (stora avdelningen) av den 8 november 2016, Ognjanov, C-554/14, ECLI:EU:C:2016:835, punkt 56; domstolens dom av den 29 juni 2017, Popławski, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, punkt 46.

Principen om att tolka nationell rätt i enlighet med EU-rätten har förvisso vissa begränsningar. Den nationella domstolens skyldighet att beakta innehållet i ett rambeslut när den tolkar och tillämpar relevanta bestämmelser i den nationella rätten begränsas således av allmänna rättsprinciper, särskilt principerna om rättssäkerhet och förbud mot retroaktiv tillämpning. Dessa principer utgör ett särskilt hinder för en tolkning som, enbart på grund av ett rambeslut och i avsaknad av lagstiftning för dess genomförande, kan medföra att det straffrättsliga ansvaret för en person som bryter mot bestämmelserna fastställs eller skärps. Vidare kan inte principen om konform tolkning användas som grund för att tolka nationell rätt *contra legem* ⁽²²⁾.

Kravet att nationell rätt ska tolkas i enlighet med EU-rätten innebär dock en skyldighet för nationella domstolar, inbegripet de som dömer i sista instans, att i förekommande fall ändra fast rättspraxis om denna grundas på en tolkning av nationell rätt som är oförenlig med ett rambesluts syfte. Det är därför den behöriga domstolens uppgift att säkerställa att rambeslutet ges full verkan och, om så krävs, att inte tillämpa högsta domstolens tolkning, om denna är oförenlig med EU-rätten ⁽²³⁾.

1.4 Artikel 267 i EUF-fördraget: Mål om förhandsavgörande

EU-domstolen får tolka rambeslut precis som andra EU-rättsliga åtgärder. Inom polissamarbete och rättsligt samarbete i straffrättsliga frågor får alla domstolar i medlemsstaterna i ett mål som pågår vid dem, från och med den 1 december 2014, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av EU-rätten eller om giltigheten av en EU-rättsakt. EU-domstolen avgör inte själva målet. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande, som på samma sätt är bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer. Mål om förhandsavgörande är ett förfarande för frivillig rättsvård för att EU-domstolen ska ge vägledning till nationella domstolar om tolkningen av EU-rätten, så att de kan tillämpa denna korrekt.

Ett användbart dokument för att få information om de viktigaste delarna i mål om förhandsavgörande är EU-domstolens "Rekommendationer till nationella domstolar om begäran om förhandsavgörande" ⁽²⁴⁾.

År 2017 tog ett förhandsavgörande i genomsnitt mindre än 16 månader ⁽²⁵⁾. Det kan vara lång tid för någon som hålls i förvar ⁽²⁶⁾. Sedan 2008 har EU-domstolen därför ett förfarande för brådskande mål om förhandsavgörande ("procédure préjudicielle d'urgence", PPU). Under 2017 tog det i genomsnitt bara 2,9 månader att pröva sådana mål ⁽²⁷⁾.

DEL I: ÖVERSÄNDANDE AV EN DOM OCH ETT INTYG

2. Krav för översändande

2.1 Rambeslutets tillämpningsområde

2.1.1 Ratione personae

Erkännande av domar och verkställighet av påföljder ska tillämpas för alla EU-medborgare och tredjelands-medborgare som befinner sig antingen i den utfärdande eller i den verkställande staten (artikel 3.2).

2.1.2 Ratione materiae

För att underlätta en dömd persons sociala återanpassning omfattar rambeslutet fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd som utdöms under en begränsad eller obegränsad tid på grund av en straffbar gärning efter ett straffrättsligt förfarande (artikel 1 b).

Av denna definition framgår det tydligt att samtliga domar som utdöms på grund av en straffbar gärning i ett straffrättsligt förfarande och som leder till en frihetsberövande åtgärd får översändas enligt rambeslutet. Detta innebär att den definition som används i instrumentet även innefattar interneringsbeslut, som fattas efter att det fastställts att förövaren är helt eller delvis befriad från straffansvar på grund av psykisk funktionsnedsättning (se skäl 20).

⁽²²⁾ Domstolens dom av den 29 juni 2017, Popławski, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, punkterna 32–33 (och där angiven rättspraxis).

⁽²³⁾ Domstolens dom (stora avdelningen) av den 8 november 2016, Ognyanov, C-554/14, ECLI:EU:C:2016:835, punkt 70.

⁽²⁴⁾ EUT C 257, 20.7.2018, s. 1.

⁽²⁵⁾ https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2018-04/_ra_2017_en.pdf, s. 13.

⁽²⁶⁾ I artikel 267 i EUF-fördraget anges det i detta avseende att om en sådan fråga uppkommer i ett ärende vid en domstol i en medlemsstat i fråga om en frihetsberövad person, ska domstolen meddela sitt avgörande så snart som möjligt.

⁽²⁷⁾ https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2018-04/_ra_2017_en.pdf

Dessutom omfattar rambeslutet även "kombinerade påföljder", där den rättsliga myndigheten har bedömt att fängelse måste utdömas i kombination med en annan frihetsberövande åtgärd, till exempel psykiatrisk behandling.

2.1.3 Ratione temporis

Rambeslutet gäller från och med den 5 december 2011 (artikel 26).

För framställningar om överförande som mottagits före den 5 december 2011 kommer även fortsättningsvis gällande rättsliga instrument om överförande av dömda personer att vara i kraft. För framställningar som tas emot efter detta datum ska de regler gälla som antas av medlemsstaterna i enlighet med rambeslutet (artikel 28.1).

När rambeslutet antogs kunde dock medlemsstaterna avge en förklaring om att de, i de fall då en lagakraftvunnen dom utfärdats före ett visst datum (senast den 5 december 2011), kommer att fortsätta tillämpa befintliga rättsliga instrument om överföring av dömda personer (artikel 28.2). Rambeslutet antogs den 27 november 2008.

Fyra medlemsstater (Irland, Malta, Nederländerna ⁽²⁸⁾ och Polen) har avgett sådana förklaringar. De gjorde dock detta efter att rambeslutet antogs, nämligen efter den 27 november 2008. Kommissionen anser att förklaringarna därmed inte är giltiga och att medlemsstaterna omedelbart bör ta bort denna tidsmässiga begränsning i sin lagstiftning ⁽²⁹⁾.

2.2 Behöriga myndigheter

De centrala aktörer som ska säkerställa samarbete enligt rambeslutet är framför allt behöriga myndigheter i den utfärdande staten och den verkställande staten. Medlemsstaterna får utse den eller de myndigheter som är behöriga enligt nationell lag, både när medlemsstaten är utfärdande stat och verkställande stat (artikel 2).

Det bör noteras att begreppet behörig myndighet inte enbart avser en rättslig myndighet enligt rambeslutet, vilket innebär att medlemsstaterna får välja den behöriga myndighet som de anser vara mest lämpad att sköta de förfaranden som instrumentet medför. I vissa medlemsstater har dessa arbetsuppgifter överlåtits till justitieministeriet men i andra till domstol eller domstolsliknande organ. Medlemsstaterna måste underrätta rådets generalsekretariat, som ska hålla sådan information tillgänglig (artikel 2) ⁽³⁰⁾.

Vissa medlemsstater har godtagit ett system med decentraliserad behörighet, vilket innebär att alla domstolar har utsetts till behöriga myndigheter. Detta kan leda till svårigheter med att fastställa vilken myndighet som är behörig och till olika tillvägagångssätt inom en och samma medlemsstat. Vissa medlemsstater har motverkat detta genom att utse en central myndighet som ska hantera inkommande framställningar ⁽³¹⁾.

2.3 Val av verkställande stat

2.3.1 Scenarier enligt artikel 4.1

Enligt artikel 4.1 i rambeslutet får domen och intyget översändas till

— den medlemsstat där den dömda personen är medborgare och där han eller hon bor,

eller

— den medlemsstat där han eller hon är medborgare och till vilken medlemsstat, som dock inte får vara den stat där han eller hon bor, den dömda personen kommer att utvisas eller avvisas när han eller hon friges efter verkställigheten av påföljden på grund av ett utvisnings- eller avvisningsbeslut,

⁽²⁸⁾ Nederländerna drog dock tillbaka sin förklaring med verkan från och med den 1 juni 2018.

⁽²⁹⁾ Denna uppfattning delas av generaladvokat Yves Bot som, i målet van Vemde, angav att "Konungariket Nederländernas förklaring inte har avgetts på giltigt sätt, eftersom den framställdes för sent" (förslag till avgörande av den 12 oktober 2016 i mål C582/15, ECLI:EU:C:2016:766, punkt 26). Domstolen förordade en restriktiv tolkning när det gäller tidsfristen "för att se till att det mål som eftersträvas i rambeslut 2008/909 uppfylls" (domstolens dom av den 25 januari 2017, van Vemde, C-582/15, ECLI:EU:C:2017:37, punkt 31). Se även domstolens dom (stora avdelningen) av den 24 juni 2019 i mål C-573/17, Daniel Adam Popławski.

⁽³⁰⁾ De senaste uppdateringarna finns på det europeiska rättsliga nätverkets webbplats. <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?Id=36>.

⁽³¹⁾ Information om kontaktuppgifter till behöriga verkställande myndigheter finns i den rättsliga atlasen på det europeiska rättsliga nätverkets webbplats. <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/WorkerPage.aspx?x1=AC>.

eller

- annan medlemsstat vars behöriga myndigheter samtycker till att få domen och intyget översänt, med den dömda personens samtycke där så krävs (artikel 4.3 jämförd med artiklarna 4.6, 4.7 och 6).

2.3.2 Översändande till den medlemsstat där den dömda personen är medborgare och där han eller hon bor (artikel 4.1 a)

Att fastställa var en person "bor" i enlighet med artikel 4.1 a är viktigt för att ramdirektivet ska tillämpas korrekt och har direkt samband med bestämmelsens tvingande karaktär. När detta krav inte uppfylls krävs ofta den dömda personens samtycke för att översända domen (se nedan för andra situationer där samtycke inte krävs).

Innebörden av "den stat där den dömda personen 'bor'" förtydligas i skäl 17. Enligt detta skäl innebär "den stat där den dömda personen 'bor'" den ort till vilken personen har anknytning genom hemvist och faktorer som familj samt sociala eller yrkesmässiga band ⁽³²⁾.

Vägledning kan även hämtas från EU-domstolens avgörande i målet Kozłowski. När det gäller rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna ⁽³³⁾ (nedan kallat *rambeslut 2002/584*) har EU-domstolen konstaterat att fastställandet av en persons anknytning till en verkställande stat måste baseras på en helhetsbedömning som grundar sig på "flera objektiva omständigheter som kännetecknar personens situation", bland annat på en bedömning av "varaktigheten och arten av den eftersökta personens vistelse och villkoren för denna" och "vilka familjeband och ekonomiska band personen har till den verkställande medlemsstaten" ⁽³⁴⁾. Domstolen konstaterade dessutom att uttrycket "bosatt" innebär att personen verkligen är bosatt där och uppehåller sig i ifrågavarande medlemsstat när han eller hon, efter en stabil vistelse under viss tid i samma medlemsstat, har ansetts få en sådan anknytning till denna medlemsstat som kan jämföras med sådan anknytning som följer av att personen är bosatt i medlemsstaten ⁽³⁵⁾.

2.3.3 Översändande till den medlemsstat som personen kommer att utvisas eller avvisas till (artikel 4.1 b)

Enligt artikel 4.1 b får domen och intyget även översändas till den medlemsstat där personen är medborgare och till vilken medlemsstat, som dock inte får vara den stat där den dömda personen, han eller hon kommer att utvisas eller avvisas när han eller hon frigges efter verkställigheten av påföljden. För att denna bestämmelse ska vara tillämplig måste det bakomliggande utvisnings- eller avvisningsbeslutet ingå i domen eller i ett rättsligt eller ett administrativt beslut eller någon annan åtgärd som vidtas till följd av domen.

2.3.4 Översändande till en annan medlemsstat som samtycker till överförandet (artikel 4.1 c)

Den tredje situation som ingår i rambeslutets tillämpningsområde (artikel 4.1 c) är när den utfärdande staten vill översända domen och intyget till en annan medlemsstat än den stat i vilken den dömda personen är medborgare och bor eller till vilken personen kommer att avvisas eller utvisas på grund av ett utvisnings- eller avvisningsbeslut. Detta kan till exempel vara den medlemsstat där den dömda personen bor eller studerar eller den medlemsstat i vilken personen är medborgare, men som han eller hon vare sig bor i eller kommer att utvisas eller avvisas till.

I en sådan situation krävs den verkställande statens förhandsgodkännande (artikel 4.1 c) och samråd mellan behöriga myndigheter (artikel 4.3). De berörda myndigheterna bör beakta omständigheter som till exempel vistelsens längd eller annan anknytning till den verkställande staten. Om den dömda personen kan komma att överföras till en medlemsstat och ett tredjeland enligt nationell lagstiftning eller internationella instrument, bör de behöriga myndigheterna i den utfärdande staten och den verkställande staten i samråd överväga om huruvida verkställighet i den verkställande staten förbättrar den sociala återanpassningen i högre grad än verkställighet i tredjelandet (skäl 8).

⁽³²⁾ 32 Se även den pågående begäran om förhandsavgörande i mål C-495/18, YX, framställd av Najvyšší súd Slovenskej republiky (Republiken Slovakien högsta domstol) den 30 juli 2018.

⁽³³⁾ Rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna (EGT L 190, 18.7.2002, s. 1).

⁽³⁴⁾ Domstolens dom (stora avdelningen) av den 17 juli 2008, Kozłowski, C-66/08, ECLI:EU:C:2008:437, punkt 48.

⁽³⁵⁾ Målet Kozłowski handlade om en begäran om förhandsavgörande beträffande verkställighet av en europeisk arresteringsorder, där domstolen fick tolka anknytningen mellan en person som inte är medborgare i den verkställande medlemsstaten och denna medlemsstat (se även punkt 53 i domen). Domen bekräftades senare i målet Wolzenburg (domstolens dom (stora avdelningen) av den 6 oktober 2009, Dominic Wolzenburg, C-123/08, ECLI:EU:C:2009:616, punkt 70).

Den dömda personens samtycke krävs alltid, förutom i den särskilda situation som avses i artikel 6.2 c.

2.4 *Informerat samtycke från den dömda personen*

En av nyheterna i rambeslutet inom området för överförande av dömda personer – jämfört med tidigare system för internationellt överförande – är att det finns fler situationer där den dömda personen inte måste samtycka till överförandet.

Den dömda personens samtycke krävs inte (artikel 6.2) när

- personen är medborgare och även bor i den verkställande staten, eller
- personen kommer att utvisas eller avvisas till den verkställande staten när han eller hon frigges efter verkställigheten av påföljden på grund av ett utvisnings- eller avvisningsbeslut eller ett annat beslut om avlägsnande som ingår i domen eller i ett rättsligt eller ett administrativt beslut eller någon annan åtgärd som vidtas till följd av domen, eller
- personen har flytt eller på annat sätt återvänt till den verkställande staten på grund av ett stundande straffrättsligt förfarande mot honom eller henne i den utfärdande staten eller efter en fällande dom i den utfärdande staten.

I alla andra krävs informerat samtycke från den dömda personen.

Enligt artikel 6.4 är den utfärdande staten skyldig att underrätta den dömda personen, på ett språk som han eller hon förstår, om den har beslutat att översända domen tillsammans med intyget med hjälp av det standardformulär för underrättelse som anges i bilaga II (se även avsnitt 3.2 och 3.3). Om den dömda personen befinner sig i den verkställande staten när detta beslut fattas, ska formuläret översändas till den verkställande staten, som ska underrätta den dömda personen om detta.

Eftersom vikten av social återanpassning är en ledande princip i rambeslutet måste det säkerställas att den berörda personen rådfrågas på lämpligt sätt vid överförandebeslut. Det rekommenderas därför att den utfärdande staten ger grundläggande information till den dömda personen för att han eller hon ska kunna ge informerat samtycke eller avge ett informerat yttrande. Sådan information kan till exempel vara logistiken kring överförandet och fängelsesystemet i den verkställande staten i fråga om grunderna för förtida eller villkorlig frigivning.

I de fall där sådant samtycke krävs får den dömda personen inte överföras om han eller hon inte samtycker till överförandet (artiklarna 4.1 och 6.1). Om inget samtycke krävs måste en negativ inställning från den dömda personens sida beaktas, men den utgör inte skäl för vägran med hänvisning till social återanpassning (skäl 10).

2.5 *Samtycke från verkställande stat*

Den verkställande statens samtycke krävs i alla andra situationer än de som omfattas av artikel 4.1 a och b (t.ex. när personen är medborgare i den verkställande staten men vare sig bor där eller kommer att utvisas eller avvisas till denna eller när personen bor men inte är medborgare i den verkställande staten (artikel 4.1 c). I detta fall krävs samråd mellan de behöriga myndigheterna i den utfärdande staten och den verkställande staten, och den verkställande staten får vägra att samarbeta genom att inte samtycka till översändandet av domen (skäl 8).

Enligt artikel 4.7 får dock varje medlemsstat lämna en förklaring om att dess förhandssamtycke inte krävs för översändandet av domen och intyget, om den dömda personen

- a) bor och sedan minst fem år är stadigvarande lagligt bosatt i den verkställande staten och kommer att få behålla sitt permanenta uppehållstillstånd i den staten ⁽³⁶⁾, och/eller
- b) är medborgare i den verkställande staten, i andra fall än de som avses i artikel 4.1 a och b.

En sådan förklaring är giltig i förbindelserna med andra medlemsstater som gjort samma anmälan antingen vid tidpunkten för antagandet av rambeslutet eller senare (artikel 4.7). Information om förklaringar enligt artikel 4.7 finns på det europeiska rättsliga nätverkets webbplats ⁽³⁷⁾.

⁽³⁶⁾ Begreppet "permanent uppehållstillstånd" förklaras i artikel 4.7 andra stycket. I detta avseende bör rambeslutet, såsom även betonas i skäl 16, tillämpas i överensstämmelse med tillämplig unionslagstiftning, särskilt rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier samt rådets direktiv 2003/109/EG av den 25 november 2003 om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning.

⁽³⁷⁾ <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?Id=36>

När medlemsstaterna genomför detta rambeslut ska de anta bestämmelser, som i synnerhet beaktar syftet att underlätta den dömda personens återanpassning och som ska ligga till grund för deras behöriga myndigheter när dessa fattar beslut om att samtycka eller inte samtycka till översändandet av domen och intyget i fall enligt artikel 4.1 c (artikel 4.6).

2.6 Yttrande från den dömda personen

Även om inget samtycke krävs från den dömda personen ska denne, om han eller hon fortfarande befinner sig i den utfärdande staten, ges tillfälle att uttrycka sin inställning (muntligen eller skriftligen) till översändandet, erkännandet och verkställigheten av domen (artikel 6.3).

Den dömda personens uppfattning kan inte utgöra skäl för vägran med hänvisning till social återanpassning (skäl 10) men måste beaktas när främjandet av den sociala återanpassningen och det lämpliga i den begärda överföringen bedöms. När den berörda personen har framfört sin uppfattning ska dessutom en skriftlig uppteckning av denna översändas till den verkställande staten, så att den tas med i dennas motiverade yttrande om återanpassningen (artikel 6.3).

2.7 Bedömning av social återanpassning

2.7.1 Krav om utfärdande stats förvisning

I skäl 15 anges det att rambeslutet bör tillämpas i överensstämmelse med unionsmedborgares rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier i enlighet med artikel 18 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (nedan kallat *EG-fördraget*), vilken numera fastställs i artikel 21 i EUF-fördraget.

Såsom anges ovan är social återanpassning en viktig del i rambeslutet ⁽³⁸⁾. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten ska vara "förvissad om att verkställighet av påföljden i den verkställande staten skulle tjäna syftet att underlätta den dömda personens sociala återanpassning" (se skäl 9 och artikel 4.2).

Bedömningen av huruvida den sociala återanpassningen skulle underlättas får inte enbart göras utifrån geografisk anknytning utan måste baseras på en noggrann bedömning i varje enskilt fall. Instrumentet innebär därför att samråd ska genomföras mellan den utfärdande och den verkställande staten.

2.7.2 Samråd med verkställande stat i lämpliga fall

I fall där den utfärdande staten rådfrågar den verkställande staten, på frivilliga eller obligatoriska grunder, för att förvissa sig om att den sociala återanpassningen kommer att förbättras, får den behöriga myndigheten i den verkställande staten avge ett motiverat yttrande till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om att verkställigheten av påföljden inte skulle tjäna syftet att underlätta den dömda personens sociala återanpassning. Den verkställande staten får även göra detta i fall där inga samråd skett mellan de behöriga myndigheterna. Ett sådant yttrande får då avges utan dröjsmål när domen och intyget har översänts. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten ska ta ställning till detta yttrande och besluta om intyget ska återkallas eller ej (artikel 4.4). Det europeiska rättsliga nätverket kan ge stöd vid samråd mellan de behöriga myndigheterna ⁽³⁹⁾.

⁽³⁸⁾ Denna princip återspeglas i relevanta instrument inom internationell rätt: I FN:s internationella konvention om medborgerliga och politiska rättigheter anges det i artikel 10.3 att kriminalvårdssystemets huvudsakliga syfte ska vara bättring och återanpassning i samhället av dömda personer. I de enhetliga minimireglerna för behandling av fångar, som antogs vid den första FN-konferensen om förebyggande av brott och behandling av lagöverträdare 1995 (se <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/TreatmentOfPrisoners.aspx>) hänvisas det i flera bestämmelser (58, 61, 64, 65, 67 och 80) till fångars sociala återanpassning. Så görs även i FN:s enhetliga minimiregler för behandling av fångar – Nelson Mandela-reglerna, som antogs av FN:s generalförsamling 2015 genom resolution 70/175 i bestämmelserna 59, 88, 90 och 93.1 b (se https://www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/GA-RESOLUTION/E_ebook.pdf). I Europarådets europeiska fängelseregler (se <https://www.coe.int/en/web/human-rights-rule-of-law/european-prison-rules>) anges det uttryckligen i artiklarna 17.1, 105.1, 106.1 och 107.1 att fångar måste placeras så nära sina hem eller platser för social återanpassning som möjligt samt att fångarnas sociala återanpassning måste främjas inom sysselsättnings-, utbildnings- och frivårdssystemen.

⁽³⁹⁾ Information om det europeiska rättsliga nätverket finns på nätverkets webbplats. <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/>.

Det är viktigt att framhålla att ett negativt yttrande i sig inte utgör skäl för vägran med hänvisning till social återanpassning (se skäl 10).

Om den utfärdande staten mottar ett yttrande antingen från den dömda personen eller från den verkställande staten om att verkställigheten av domen inte skulle underlätta den dömda personens sociala återanpassning, måste den behöriga myndigheten i den utfärdande staten beakta detta yttrande och förvissa sig om, om myndigheten vill fortsätta processen, att återanpassningen faktiskt kommer att underlättas eller förbättras oavsett vilka argument som anges i yttrandet (skäl 10).

2.7.3 Definition av social återanpassning

I rambeslutet ges ingen uttrycklig definition av social återanpassning men däremot en icke-uttömmande förteckning över omständigheter för att bedöma huruvida den dömda personens sociala återanpassning kommer att förbättras till följd av översändandet av domen. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten bör beakta faktorer som "personens anknytning till den verkställande staten, frågan om han eller hon anser den staten vara platsen för familjeband samt språkliga, kulturella, sociala eller ekonomiska och andra band till den verkställande staten" (skäl 9).

Av ovan följer att social återanpassning enligt rambeslutet innebär att det är lämpligare att återanpassningsåtgärder vidtas i en stat vars språk den dömda personen förstår och till vilken han eller hon har nära anknytning. Om den dömda personen ges möjlighet till sociala kontakter med släktingar och vänner blir det lättare för honom eller henne att förbereda sig för att komma tillbaka in i samhället. Detta mål kan inte uppnås om personen hålls i förvar i en annan stat när han eller hon sannolikt inte längre kommer att få stanna kvar i denna stat efter avtjänat straff.

2.7.4 Villkor för verkställande av dom

Möjligheterna till social återanpassning kan även påverkas av villkoren för verkställighet av domar i den verkställande staten.

När den verkställande staten – vid samråd eller när den har utnyttjat möjligheten att avge ett motiverat yttrande till följd av översändandet av domen och intyget – kan förutse att domen behöver anpassas, kan sådan information tas med i motiveringen om möjligheterna att underlätta den sociala återanpassningen.

Samma iakttagelse kan göras i fråga om de eventuella bestämmelser om förtida eller villkorlig frigivning som kan vara tillämpliga i den verkställande staten (se artikel 17). Den utfärdande staten får begära information om sådana verkställighetsvillkor som den verkställande staten är skyldig att underrätta om (se artikel 17.3).

På så sätt skulle den verkställande staten kunna styrka sin bedömning av den begärda åtgärden samt ge den utfärdande staten ytterligare relevant information för att denna ska kunna förvissa sig om att den sociala återanpassningen kommer att förbättras.

2.8 Förteckningen över 32 brott som medför överlämnande utan kontroll av dubbel straffbarhet

Innan domen översänds bör den behöriga utfärdande myndigheten fastställa huruvida ett eller flera av brotten hör till någon av de 32 brottskategorier som inte omfattas av kontroll av dubbel straffbarhet. Brottsförteckningen ges i artikel 7.1 och även i intyget, där de brott som finns med på förteckningen bör "kryssas för". För att artikel 7 ska vara tillämplig bör brotten i förteckningen vara straffbara i den utfärdande staten och kunna leda till fängelse eller en annan frihetsberövande åtgärd under en längsta tid av minst tre år.

Det är den utfärdande medlemsstatens lag som är avgörande. Detta bekräftades i domen i mål C-303/05, *Advocaten voor de Wereld*, om rambeslut 2002/584⁽⁴⁰⁾.

Den verkställande myndigheten kan endast kontrollera dubbel straffbarhet för brott som inte finns med på förteckningen över 32 brott.

Flera medlemsstater utnyttjar dock möjligheten att kontrollera dubbel straffbarhet i alla slags ärenden (artikel 7.4, se fotnot 14). Förklaringar som avges i detta avseende får dras tillbaka när som helst.

⁽⁴⁰⁾ Domstolens dom av den 3 maj 2007, *Advocaten voor de Wereld*, C-303/05, ECLI:EU:C:2007:261, punkterna 48–61.

2.9 *Utsatta grupper: minderåriga och förövare som lider av psykiska störningar samt översändande av åtgärder som innebär psykiatrisk vård eller hälso- och sjukvård*

En särskild kategori av dömda personer som kan vara utsatta i fråga om behandling, vård och boende är förövare som är minderåriga eller som lider av psykiska störningar. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt tillämpningen av rambeslutet för dessa särskilda grupper av förövare.

Rambeslutet innehåller två bestämmelser som är tillämpliga på situationer där det rör sig om minderåriga och personer med psykiska störningar/missbruksproblem (båda bestämmelserna ges i artikel 9). Den behöriga myndigheten i den verkställande staten får i huvudsak vägra att erkänna domen och verkställa påföljden, om

- i) påföljden har ådömts en person som enligt lagen i den verkställande staten på grund av sin ålder inte kan göras straffrättsligt ansvarig för de gärningar som domen avser (artikel 9.1 g), eller om
- ii) den utdömda påföljden omfattar en åtgärd som innebär psykiatrisk vård eller hälso- och sjukvård eller annan frihetsberövande åtgärd som, trots den möjlighet till anpassning av domen som ges i artikel 8.3 ⁽⁴¹⁾, inte kan verkställas av den verkställande staten i enlighet med dess rättssystem eller hälso- och sjukvårdssystem (artikel 9.1 k).

I de fall som avses i artikel 9.1 k bör den verkställande staten överväga att anpassa påföljden i enlighet med rambeslutet innan den vägrar att erkänna och verkställa en annan påföljd än fängelse (se skäl 19).

I sådana situationer måste även den verkställande staten, innan den beslutar att inte erkänna domen och verkställa påföljden, samråda med den utfärdande staten på lämpligt sätt och i tillämpliga fall anmoda denna att utan dröjsmål tillhandahålla alla ytterligare upplysningar som krävs (artikel 9.3).

Vägransgrunden i artikel 9.1 k kan även tillämpas i fall där personen inte har funnits skyldig till brott men där den behöriga myndigheten har beslutat om en annan frihetsberövande åtgärd än fängelse till följd av brottet (se skäl 20).

Om den utfärdande staten anser det nödvändigt på grund av den dömda personens ålder eller fysiska eller psykiska tillstånd, ska hans eller hennes juridiska ombud ges tillfälle att muntligen eller skriftligen yttra sig om översändandet (artikel 6.3).

2.10 *Den utfärdande statens hänsynstagande till de grundläggande rättigheterna*

Rambeslutet är förenligt med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns i artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) och som återspeglas i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad *EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna*) (skäl 13).

Enligt artikel 3.4 ska rambeslutet inte påverka skyldigheten att iaktta dessa grundläggande rättigheter och grundläggande rättsprinciper.

Därför måste den utfärdande staten säkerställa, framför allt i situationer där översändande av domen begärs utan den dömda personens samtycke, att översändandet, erkännandet och verkställigheten av domen inte kommer att äventyra den dömda personens grundläggande rättigheter.

Fängelsevillkoren ger upphov till stora problem i många EU-medlemsstater, varav ett av de största är överfulla fängelser. Omänskliga eller förnedrande fängelsevillkor kan allvarligt hota tillämpningen av EU-instrument om ömsesidigt erkännande, eftersom detta skulle kunna strida mot såväl den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (nedan kallad *Europakonventionen*) och EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna.

Hittills har EU-domstolen dock endast behandlat denna fråga inom ramen för rambeslut 2002/584 ⁽⁴²⁾. Enligt rambeslut 2002/584 måste den verkställande staten följa principen om ömsesidigt erkännande. Staten måste därför i princip verkställa den europeiska arresteringsordern och överlämna personen i fråga till den utfärdande

⁽⁴¹⁾ Enligt artikel 8.3 får, om påföljdens art är oförenlig med den verkställande statens lagstiftning, den behöriga myndigheten i den verkställande staten anpassa påföljden till ett straff eller en åtgärd som i dess egen lagstiftning föreskrivs för liknande brott. Ett sådant straff eller en sådan åtgärd ska så nära som möjligt motsvara den påföljd som dömts ut i den utfärdande staten och påföljden får därför inte omvandlas till bötesstraff.

⁽⁴²⁾ Domstolens dom (stora avdelningen) av den 5 april 2016, Aranyosi och Căldăraru; C-404/15 och C-659/15 PPU, ECLI:EU:C:2016:198; domstolens dom av den 25 juli 2018, MLT, C-220/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:589. Se även målet Dorobantu (C-128/18, pågående).

staten, om inte vägransgrunder finns. De situationer som omfattas av rambeslutet handlar däremot om överförande av dömda personer från den utfärdande till den verkställande staten. Den utfärdande staten har ingen skyldighet att översända domen i detta avseende, om tvivel uppstår om villkoren för frihetsberövande, inte ens när den andra medlemsstaten uttryckligen har begärt att personen ska överföras. Tillämplig är även artikel 4 i EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna, särskilt där en stat vill överföra en person utan hans/hennes samtycke. Enligt denna artikel är det förbjudet med tortyr eller omänsklig eller förnedrande behandling.

3. **Förfarande för översändande**

3.1 *Parter med rätt att inleda förfarandet*

Enligt ramavtalet får den utfärdande staten, den verkställande staten och den dömda personen inleda den mekanism som kan leda till översändande. Det finns dock stora skillnader beroende på vem som inleder förfarandet.

Den verkställande staten får på eget initiativ begära att den utfärdande staten översänder domen. På samma sätt får även den dömda personen begära att de behöriga myndigheterna i den utfärdande eller den verkställande staten inleder ett förfarande för att översända domen (artikel 4.5).

I bägge scenarierna har dock den utfärdande staten inte någon skyldighet att översända domen. Logiken bakom detta är att den utfärdande staten är den enda aktör som till följd av en straffbar gärning har avkunnat en dom, vilket den staten hade suverän behörighet att göra. Den utfärdande staten bibehåller oinskränkt utrymme att bedöma begäran från den verkställande staten och/eller den dömda personen.

Det kan till exempel vara så att den utfärdande staten inte vill överföra den dömda personen om ett kortare fängelsestraff planeras i den verkställande staten, med hänsyn tagen till bestämmelserna om förtida och villkorlig frigivning i denna stat. Brottsoffrens intressen kan också beaktas vid beslut om var förövaren bör avtjäna sitt straff. En medlemsstat kan också vara motvillig till att överföra en person om överförandet skulle innebära att personen återigen hamnar i den kriminella miljön i hemstaten i stället för att återanpassas till samhället.

Den utfärdande statens fullständiga beslutsrätt framgår även av artikel 13 i rambeslutet. Här anges det att den utfärdande staten får återkalla intyget och ange skälen till detta, så länge som domen inte har börjat verkställas i den verkställande staten. Se även artikel 17.3 i detta avseende.

Det måste därför noteras att den utfärdande staten å sin sida inte har någon skyldighet att översända domen och intyget, även om detta skulle ligga i den dömda personens intresse. Den dömda personen har därför ingen "rätt" att få domen översänd ⁽⁴³⁾.

Det finns en allt större medvetenhet runt om i medlemsstaterna om att brottsoffrens åsikter bör beaktas vid verkställighet av domar för dömda personer, inbegripet internationella överföranden mellan fängelser. Brottsoffren kan finnas både i den verkställande och i den utfärdande staten. Många medlemsstater har antagit ett förfarande där brottsoffren kan rådfrågas om överföranden och där deras åsikter beaktas. Detta innebär dock inte att brottsoffren har rätt att invända mot ett överförande.

3.2 *Förfarande för att få den dömda personens synpunkter*

I samtliga fall där den dömda personen fortfarande befinner sig i den utfärdande staten ska han eller hon ges tillfälle att uttrycka sin uppfattning (muntligen eller skriftligen) till översändandet, erkännandet och verkställigheten av domen (artikel 6.3). Om den utfärdande staten anser det nödvändigt på grund av den dömda personens ålder eller fysiska eller psykiska tillstånd, ska hans eller hennes lagliga ställföreträdare ges tillfälle att yttra sig.

Staten bör alltid be om den dömda personens synpunkter även om inget samtycke krävs.

Den dömda personens uppfattning kan inte utgöra skäl för vägran med hänvisning till social återanpassning (skäl 10) men måste beaktas när främjandet av den sociala återanpassningen och det lämpliga i den begärda överföringen bedöms (artikel 6.3).

⁽⁴³⁾ Det finns dock ett undantag om de berörda medlemsstaterna redan under förfarandena för verkställighet av en europeisk arresteringsorder kom överens om att straffet ska avtjänas i den medlemsstat där den dömda personen har sitt medborgarskap eller sin hemvist i enlighet med artikel 5.3 i rambeslut 2002/584. Se avsnitt 11.1.

Information om den dömda personens synpunkter måste ges i ruta k i intyget:

(k) Den dömda personens synpunkter:

1. ☐ Den dömda personen har inte kunnat höras, eftersom han eller hon redan befinner sig i den verkställande staten.
2. ☐ Den dömda personen befinner sig i den utfärdande staten och
 - a. ☐ har begärt översändande av domen och intyget,
 - ☐ har samtyckt till översändandet av domen och intyget,
 - ☐ har inte samtyckt till översändandet av domen och intyget (ange den dömda personens skäl):

 - b. ☐ Den dömda personens inställning bifogas.
 - ☐ Den dömda personens inställning har redan översänts till den verkställande staten den (ange datum: dd-mm-åååå):

3.3 Underrättelse till den dömda personen (artikel 6.4 och formuläret i bilaga II)

Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten ska underrätta den dömda personen, på ett språk som han eller hon förstår, om den har beslutat att översända domen tillsammans med intyget med hjälp av det standardformulär för underrättelse som anges i bilaga II. Om den dömda personen befinner sig i den verkställande staten när detta beslut fattas, ska formuläret översändas till den verkställande staten, som ska underrätta den dömda personen om detta (artikel 6.4).

I bilaga II till rambeslutet ges ett standardformulär för underrättelse till den dömda personen:

BILAGA II

UNDERRÄTTELSE TILL DEN DÖMDA PERSONEN

Du underrättas härmed om (den utfärdande statens behöriga myndighets) beslut att överföra (den utfärdande statens behöriga domstols) dom av den (datum för domen) (referensnummer, om tillämpligt) till (verkställande stat) för erkännande och verkställighet av den däri ådömda påföljden i enlighet med nationell lagstiftning som genomför rådets rambeslut 2008/909/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen.

Verkställigheten kommer att regleras av lagstiftningen i (verkställande stat). Myndigheterna i den staten kommer att ha behörighet att besluta om verkställighetsförfarandena och att fastställa alla åtgärder i samband därmed, inklusive grunderna för förtida eller villkorlig frigivning.

Den behöriga myndigheten i (verkställande stat) ska från den frihetsberövande påföljden dra av den tid som den dömda personen redan avtjänat som frihetsberövad i anledning av det brott som låg till grund för domen och påföljden. Den behöriga myndigheten i (verkställande stat) får endast anpassa påföljden om den till sin längd eller art är oförenlig med den statens lagstiftning. Den anpassade påföljden får inte till sin art eller längd vara strängare än den påföljd som dömts ut i (utfärdande stat).

3.4 Dokument som ska översändas

3.4.1 Intyg

Rambeslutet fastställer ett annat förfarande än i tidigare multilaterala instrument: I stället för att inge en formell begäran ska den utfärdande staten översända domen till den medlemsstat som den vill överföra den dömda personen till. För att påskynda processen ska domen åtföljas av ett standardintyg, som innehåller nödvändig

information för överförandet (artiklarna 4 och 5, se bilaga I till rambeslutet). Intyget måste vara korrekt ifyllt och motsvara domen. Intyget måste vara undertecknat av den utfärdande statens behöriga myndighet, som också ska intyga att innehållet är korrekt (artikel 5.2). På det europeiska rättsliga nätverkets webbplats finns ett onlineverktyg för att utarbeta intyg, nämligen verktyget Kompendium ⁽⁴⁴⁾.

Intyget ska översättas till det officiella språket – eller till ett av de officiella språken om flera officiella språk finns – i den verkställande staten (artikel 23.1). Varje medlemsstat får dock inge en förklaring till rådets generalsekretariat om att den kommer att godta en översättning till ett eller flera av EU:s officiella språk. Om delar av intyget är ofullständiga eller saknar uppgifter föranleder detta en situation där den verkställande staten inte har tillräckliga uppgifter för att besluta om överföringen och måste begära kompletterande information från den utfärdande staten, vilket därmed innebär att processen försenas.

Standardintyg på alla officiella EU-språk samt förklaringar på de språk som medlemsstaterna godtar finns på det europeiska rättsliga nätverkets webbplats ⁽⁴⁵⁾.

3.4.2 Dom

Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten måste översända domen tillsammans med intyget eller en bestyrkt kopia av den.

I regel ska ingen översättning av domen krävas (artikel 23.2). Den verkställande staten kan dock begära att domen eller väsentliga delar av denna åtföljs av en översättning. I sådana fall måste medlemsstaterna för det första ha ingett en förklaring till rådets generalsekretariat om att de vill göra en sådan begäran (artikel 23.3). För det andra får en sådan begäran endast göras när den verkställande staten anser att intygets innehåll är otillräckligt för att besluta om verkställighet av påföljden, och om det efter samråd mellan de behöriga myndigheterna i den verkställande och den utfärdande staten anses vara nödvändigt för att indikera vilka väsentliga delar av domen som behöver översättas.

Information om domen måste ges i rutorna h och i i intyget:

(h) Information om domen i vilken påföljden dömts ut:

1. Domen omfattar totalt brott.

En sammanfattning av fakta och en beskrivning av omständigheterna under vilka brottet eller brotten begicks, tidpunkt (datum och klockslag), plats och den dömda personens delaktighet i brottet eller brotten:

.....

Brottets eller brotten beskaffenhet, brottsrubricering och den tillämpliga lagbestämmelse som domen grundar sig på:

.....

2. Markera i förekommande fall om det eller de brott som anges under punkt h 1, enligt definitionen i den utfärdande statens lagstiftning, utgör ett eller flera av följande brott, som i den utfärdande staten kan leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd i minst tre år:

- ☐ Deltagande i en kriminell organisation.
- ☐ Terrorism.
- ☐ Människohandel.

⁽⁴⁴⁾ Fördelen med att använda detta verktyg är att det är lika lätt att fylla i intyget på nätet som att fylla i Wordformuläret, men det har dessutom flera användarvänliga funktioner, t.ex. att man kan importera de behöriga verkställande myndigheterna direkt från det europeiska rättsliga nätverkets verktyg "Judicial Atlas", få formuläret på det eller de språk som den verkställande medlemsstaten godtar samt spara och skicka intyget per e-post. <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/WorkerPage.aspx?x1=CC>.

⁽⁴⁵⁾ <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?Id=36>

- ☐ Sexuellt utnyttjande av barn samt barnpornografi.
- ☐ Olaglig handel med narkotika och psykotropa ämnen.
- ☐ Olaglig handel med vapen, ammunition och sprängämnen.
- ☐ Korruption.
- ☐ Bedrägeri, inbegripet bedrägeri som riktar sig mot Europeiska gemenskapernas ekonomiska intressen enligt konventionen av den 26 juli 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen.
- ☐ Tvätt av vinning av brott.
- ☐ Penningförfalskning, inklusive förfalskning av euron.
- ☐ IT-brottslighet;
- ☐ Miljöbrott, inbegripet olaglig handel med hotade djurarter och hotade växtarter och växtsorter.
- ☐ Hjälptill olovlig inresa och olovlig vistelse.
- ☐ Mord och grov misshandel.
- ☐ Olaglig handel med mänskliga organ och vävnader.
- ☐ Människorov, olaga frihetsberövande och tagande av gisslan.
- ☐ Rasism och främlingsfientlighet.
- ☐ Organiserad stöld eller väpnat rån.
- ☐ Olaglig handel med kulturföremål, inbegripet antikviteter och konstverk.
- ☐ Svindleri.
- ☐ Beskyddarverksamhet och utpressning.
- ☐ Förfalskning och piratkopiering.
- ☐ Förfalskning av administrativa dokument och handel med sådana förfalskningar.
- ☐ Förfalskning av betalningsmedel.
- ☐ Olaglig handel med hormonpreparat och andra tillväxsubstanter.
- ☐ Olaglig handel med nukleära och radioaktiva ämnen.
- ☐ Handel med stulna fordon.
- ☐ Våldtäkt.
- ☐ Mordbrand.
- ☐ Brott som omfattas av den internationella brottmålsdomstolens behörighet.
- ☐ Kapning av flygplan eller fartyg.
- ☐ Sabotage.

3. Om det eller de brott som anges i punkt 1 ovan inte omfattas av punkt 2 eller om domen och intyget översänds till en medlemsstat som har förklarat att den kommer att göra en kontroll av dubbel straffbarhet (artikel 7.4 i rambeslutet), lämna en fullständig beskrivning av brottet/brotten i fråga:

.....

.....

.....

(i) Uppgifter om domen och påföljden:

1. Ange om personen var personligen närvarande vid den förhandling som ledde till avgörandet:
1. ☐ Ja, personen var personligen närvarande vid den förhandling som ledde till avgörandet.
 2. ☐ Nej, personen var inte personligen närvarande vid den förhandling som ledde till avgörandet.

3. Om ni har kryssat i rutan vid punkt 2, var vänlig och bekräfta att något av följande föreligger:

- ☐ 3.1 a. Personen kallades personligen den ... (dag/månad/år), och underrättades därigenom om tid och plats för den förhandling som ledde till avgörandet och underrättades om att ett avgörande kunde meddelas även om han eller hon inte var personligen närvarande vid förhandlingen,

ELLER

- ☐ 3.1 b. personen kallades inte personligen, men på annat sätt faktiskt underrättades officiellt om tid och plats för den förhandling som ledde till avgörandet, på ett sådant sätt att man otvetydigt kan slå fast att han eller hon hade kännedom om den planerade förhandlingen, och underrättades om att ett avgörande kunde meddelas även om han eller hon inte var personligen närvarande vid förhandlingen,

ELLER

- ☐ 3.2. personen, i vetskap om den planerade förhandlingen, hade gett i uppdrag åt ett juridiskt ombud som utsetts antingen av den berörda personen eller av staten att försvara honom eller henne vid förhandlingen och faktiskt försvarades av ombudet vid förhandlingen,

ELLER

- ☐ 3.3. personen delgavs personligen avgörandet den (dag/månad/år) och underrättades uttryckligen om rätten till förnyad prövning eller överklagande och om rätten att få delta och få själva sakfrågan prövad på nytt även mot bakgrund av nytt bevismaterial, vilket kan leda till att det ursprungliga avgörandet upphävs, och

- ☐ personen förklarade uttryckligen att han eller hon inte bestred detta avgörande,

ELLER

- ☐ personen begärde inte förnyad prövning eller överklagade inom den tillämpliga tidsramen.

4. Var vänlig ange, för den ruta ni har kryssat för ovan under punkt 3.1 b, 3.2 eller 3.3, hur villkoren i fråga har uppfyllts:

.....

2. Uppgifter om påföljdens längd:

2.1. Påföljdens totala längd (i dagar):

2.2. Hela den period av den frihetsberövande påföljden som redan har avtjänats i samband med den påföljd för vilken domen meddelats (i dagar): till och med den (...) (ange datum då beräkningen gjordes: dd-mm-åååå):

2.3. Antal dagar som ska avräknas påföljdens sammanlagda varaktighet av andra skäl än de som anges i punkt 2.2 (t.ex. amnesti eller nåd som redan har beviljats avseende påföljden):, (ange datum då beräkningen gjordes: dd-mm-åååå):

2.4. Datum när strafftiden löper ut i den utfärdande staten

- ☐ Inte möjligt att ange eftersom personen för närvarande inte är frihetsberövad

- ☐ Personen är för närvarande frihetsberövad och påföljden förväntas, enligt den utfärdande statens lagstiftning, ha avtjänats fullt ut den (ange datum: dd-mm-åååå):

3. Påföljdens art:

- ☐ Fängelse

- ☐ Annan frihetsberövande åtgärd (ange vilken):

.....

3.5 *Användbara kompletterande uppgifter från den utfärdande staten*

Detta är inget krav enligt rambeslutet, men praxis visar att vissa dokument om fången är användbara för att komplettera begäran om överförande eller kan utbytas med den verkställande staten vid själva överförandet för att underlätta omplaceringen av fången. Sådana handlingar är bland annat dokument om fångens bakgrund och rapporter med säkerhetsinformation om fången (se EuroPris resursbok om överförande av dömda personer ⁽⁴⁶⁾).

3.6 *Översändande*

Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten måste översända domen eller en bestyrkt kopia av den direkt till den behöriga myndigheten i den verkställande staten tillsammans med intyget. En skriftlig uppteckning måste lämnas så att den behöriga myndigheten i den verkställande staten kan fastställa äktheten. Om den verkställande staten så begär ska originalet av domen, eller en bestyrkt kopia av den, och originalet av intyget översändas dit. All officiell kommunikation ska också ske direkt mellan de nämnda behöriga myndigheterna (artikel 5.1).

Domen eller en bestyrkt kopia av den och ett intyg kan översändas till den behöriga myndigheten i den verkställande staten på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning, till exempel med e-post eller fax, under omständigheter som möjliggör för den verkställande staten att fastställa äktheten (skäl 18).

Den utfärdande staten ska översända domen tillsammans med intyget till endast en verkställande stat åt gången (artikel 5.3).

Om den behöriga myndigheten i den verkställande staten inte är känd av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten, ska den sistnämnda göra alla nödvändiga efterforskningar, inklusive via kontaktpunkterna i det europeiska rättsliga nätverket, för att erhålla information från den verkställande staten (artikel 5.4) ⁽⁴⁷⁾.

Om en myndighet i den verkställande staten tar emot en dom tillsammans med ett intyg och inte är behörig att erkänna domen och vidta de åtgärder som krävs för att verkställa den, ska myndigheten på eget initiativ översända domen tillsammans med intyget till den behöriga myndigheten i den verkställande staten och underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om detta (artikel 5.5).

3.7 *Begäran om information om regler för eventuell förtida eller villkorlig frigivning*

Verkställigheten av en påföljd ska regleras enligt lagen i den verkställande staten. Endast myndigheterna i den verkställande staten har behörighet att besluta om verkställighetsförfarandena och fastställa alla åtgärder i samband därmed, inklusive grunderna för förtida eller villkorlig frigivning (artikel 17.1).

Hur lång tid som den dömda personen i själva verket kommer att sitta frihetsberövad beror i mångt och mycket på vilka bestämmelser om förtida och villkorlig frigivning som finns i den verkställande staten. Skillnaderna medlemsstaterna emellan i detta hänseende är betydande. I vissa medlemsstater frigives till exempel en dömd person efter två tredjedelar av strafftiden och i andra efter en tredjedel ⁽⁴⁸⁾.

Den verkställande staten ska på begäran underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om tillämpliga bestämmelser om förtida eller villkorlig frigivning. Den utfärdande staten kan samtycka till att tillämpa sådana bestämmelser eller återkalla intyget (artikel 17.3).

Medlemsstaterna får fastställa att de vid beslut om förtida eller villkorlig frigivning får ta hänsyn till de bestämmelser i nationell lagstiftning som den utfärdande staten angett enligt vilka personen är berättigad till villkorlig frigivning vid en viss tidpunkt (artikel 17.4).

Det rekommenderas att den verkställande staten ger tydlig information om och förklarar vilka regler som gäller för villkorlig frigivning för den utfärdande staten och den dömda personen. Detta kan innebära att staten inte bara måste informera om de tillämpliga rättsliga bestämmelserna utan även ge utförligare information om verkställighetsvillkoren.

⁽⁴⁶⁾ <https://www.euopris.org/file/euopris-resource-book-on-the-transfer-of-sentenced-prisoners-under-eu-framework-decision-909/>

⁽⁴⁷⁾ Information om kontaktuppgifter till behöriga myndigheter finns i den rättsliga atlasen på det europeiska rättsliga nätverkets webbplats: <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/WorkerPage.aspx?x1=AC>.

⁽⁴⁸⁾ Se Europadomstolens domar av den 15 mars 2005 i mål Veermäe v. Finland, nr 38704/03 och den 27 juni 2006, Szabó v. Sverige, nr 28578/03. Europadomstolen konstaterade att en eventuell fängelsestid som faktiskt är längre i den verkställande staten i sig inte gör frihetsberövandet godtyckligt så länge som det straff som ska avtjänas inte är längre än det som utdömts i de finska straffrättsliga förfarandena. Europadomstolen uteslöt dock inte att ett faktiskt fängelsestraff som är markant längre skulle kunna ge upphov till problem när det gäller artikel 5 i Europakonventionen och därigenom medföra ett ansvar för den dömande staten enligt den artikeln.

Information om förtida och villkorlig frigivning i den utfärdande staten måste ges i ruta j i intyget. Utförligare information om gällande bestämmelser om förtida och villkorlig frigivning kan ges i ruta l i intyget:

(j) Uppgifter om förtida eller villkorlig frigivning:

1. Enligt den utfärdande statens lagstiftning är den dömda personen berättigad till förtida eller villkorlig frigivning efter att ha avtjänat
 - ☐ hälften av påföljden
 - ☐ två tredjedelar av påföljden
 - ☐ annan del av påföljden (ange vilken):
2. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten begär att få uppgifter om
 - ☐ de tillämpliga bestämmelserna i den verkställande statens lagstiftning om förtida eller villkorlig frigivning av den dömda personen,
 - ☐ början och slutet på perioden för förtida eller villkorlig frigivning.

(l) Andra relevanta omständigheter i ärendet (frivillig information):

.....

3.8 Begäran om provisoriskt anhållande

Om den dömda personen befinner sig i den verkställande staten får denna stat, på den utfärdande statens begäran, anhålla den dömda personen eller vidta någon annan åtgärd för att säkerställa att den dömda personen stannar kvar på dess territorium. En sådan begäran om anhållande kan göras innan domen och intyget anlänt eller före beslutet att erkänna domen och verkställa påföljden. Påföljden får inte förlängas till följd av att någon period tillbringats i häkte på grund av provisoriskt anhållande (artikel 14).

Denna bestämmelse innebär att den dömande staten får säkerställa att den dömda personen inte avviker, till exempel i avvaktan på resultatet av den verkställande statens bedömning av huruvida det faktiskt är möjligt att överta verkställigheten av domen.

Information om provisoriskt anhållande måste ges i ruta e i intyget:

(e) Framställning från den utfärdande staten om provisoriskt anhållande (om den dömda personen befinner sig i den verkställande staten):

- ☐ Den utfärdande staten gör en framställning till den verkställande staten om att denna ska anhålla den dömda personen eller vidta någon annan åtgärd för att säkerställa att den dömda personen stannar kvar på dess territorium i avvaktan på ett beslut om erkännande och verkställighet av påföljden.
- ☐ Den utfärdande staten har redan gjort en framställning till den verkställande staten om att denna ska anhålla den dömda personen eller vidta andra åtgärder för att säkerställa att den dömda personen hålls kvar på dess territorium i avvaktan på ett beslut om erkännande och verkställighet av påföljden. Ange, om tillgängligt, namn på den myndighet i den verkställande staten som har fattat beslutet att göra en framställning om anhållande av personen:

.....

3.9 Återkallande av intyget

Den utfärdande staten får återkalla intyget, så länge verkställigheten av påföljden i den verkställande staten inte har påbörjats, och ska då uppge skälen till detta (artikel 13). Enligt artikel 17.3 får den utfärdande staten i själva verket begära information om den verkställande statens villkor för verkställighet av domen, och den sistnämnda måste ge korrekt information i detta avseende. Den utfärdande staten kan välja att återkalla intyget efter detta, men dock

innan domen har börjat verkställas. Om den utfärdande staten anser att ett överförande skulle kunna leda till en alltför tidig frigivning kan den besluta att inte överföra den berörda personen och återkalla intyget.

Den verkställande staten ska inte fortsätta verkställa påföljden efter att intyget återkallats.

DEL II: ERKÄNNANDE AV DOMEN OCH VERKSTÄLLIGHET AV PÅFÖLJDEN

4. Förfarande för erkännande

4.1 Tidsfrist för beslut om erkännande och rättsmedel mot beslut om översändande

Syftet med rambeslutet är att fastställa ett nytt, enklare och effektivare system för översändande av domar för att underlätta och påskynda det gränsöverskridande rättsliga samarbetet. I rambeslutet anges därför vilka tidsfrister som ska gälla vid översändanden. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska så snart som möjligt besluta huruvida den ska erkänna domen och verkställa påföljden samt underrätta den utfärdande staten om detta och om ett eventuellt beslut om att anpassa påföljden (artikel 12.1). Det slutgiltiga beslutet om erkännande av domen och verkställighet av påföljden ska fattas inom 90 dagar från mottagandet av domen och intyget (artikel 12.2).

Ett överskridande av tidsgränsen får endast ske i undantagsfall. Den verkställande staten ska då utan dröjsmål och på vilket sätt som helst underrätta den utfärdande staten och ange skälen till förseningen och den tid som uppskattningsvis behövs för att det slutgiltiga beslutet ska fattas (artikel 12.3).

Det råder enighet om att alla medlemsstater bör säkerställa att dömda personer får tillgång till de juridiska rättigheter och rättsmedel som föreskrivs i nationell rätt. Medlemsstaterna bör dock säkerställa att rättsmedlen i sina system respekterar tidsfristerna i rambeslutet ⁽⁴⁹⁾.

Enligt artikel 19.1 i EU-fördraget ska medlemsstaterna "fastställa de möjligheter till överklagande som behövs för att säkerställa ett effektivt domstolsskydd inom de områden som omfattas av unionsrätten" (se även artikel 47 i EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna när det gäller rätten till ett effektivt rättsmedel).

Dömda personer får överklaga beslutet att erkänna och verkställa domen enligt den verkställande statens rätt. Medlemsstaterna bör säkerställa att sådana överklaganden inte hindrar en smidig tillämpning av rambeslutet och att tidsfristerna iakttas. Enligt skäl 22 ska som huvudregel det slutgiltiga beslutet om erkännande av domen och verkställighet av påföljden, inbegripet eventuellt förfarande för överklagande, slutföras inom 90 dagar efter att domen och intyget erhållits.

När det gäller rambeslut 2002/584 har EU-domstolen fastställt att det inte utgör hinder för att medlemsstaterna föreskriver en möjlighet att med suspensiv verkan överklaga det beslut som fattats av den rättsliga myndigheten, förutsatt att det slutgiltiga beslutet fattats inom de tidsfrister som anges i rambeslut 2002/584 ⁽⁵⁰⁾.

4.2 Begäran om översättning av domen

I regel ska ingen översättning av domen krävas (artikel 23.2). Den verkställande staten kan dock begära att domen eller väsentliga delar av denna åtföljs av en översättning. I sådana fall måste medlemsstaterna för det första ha ingett en förklaring till rådets generalsekretariat om att de vill göra en sådan begäran (artikel 23.3). För det andra får en sådan begäran endast göras när den verkställande staten anser att intygets innehåll är otillräckligt för att besluta om verkställighet av påföljden, och om det efter samråd mellan de behöriga myndigheterna i den verkställande och den utfärdande staten anses vara nödvändigt för att indikera vilka väsentliga delar av domen som behöver översättas (artikel 23.2 och 23.3).

4.3 Uppskjutande

Enligt ramavtalet får erkännandet eller icke-erkännandet av domen skjutas upp om intyget är ofullständigt eller uppenbarligen inte motsvarar domen (artikel 11). Den behöriga myndigheten i den verkställande staten får fastställa en rimlig tidsfrist för komplettering eller korrigering av intyget (se artikel 9.1 a).

⁽⁴⁹⁾ I fråga om en europeisk arresteringsorder, se domstolens dom av den 30 maj 2013, Jeremy F., C-168/13 PPU, ECLI:EU:C:2013:358.

⁽⁵⁰⁾ Se även domstolens dom i målet Jeremy F.

4.4 *Provisoriskt anhållande*

Om den dömda personen befinner sig i den verkställande staten får denna stat, på den utfärdande statens begäran, anhålla den dömda personen eller vidta någon annan åtgärd för att säkerställa att den dömda personen stannar kvar på dess territorium. En sådan begäran om anhållande kan göras innan domen och intyget anlänt eller före beslutet att erkänna domen och verkställa påföljden. Påföljden får inte förlängas till följd av att någon period tillbringats i häkte på grund av provisoriskt anhållande (artikel 14).

Denna bestämmelse innebär att den dömande staten får säkerställa att den dömda personen inte avviker, till exempel i avvaktan på resultatet av den verkställande statens bedömning av huruvida det faktiskt är möjligt att överta verkställigheten av domen.

5. **Beslut om erkännande och verkställighet**

5.1 *Allmän skyldighet att erkänna och verkställa*

Den behöriga myndigheten i den verkställande staten är skyldig att erkänna en dom som har översänts och måste omedelbart vidta alla nödvändiga åtgärder för verkställighet av påföljden, såvida inte denna myndighet beslutar att återopa något av skälen för att vägra erkännande eller verkställighet (artikel 8.1).

5.2 *Samtycke från verkställande stat*

Samtycke från verkställande stat är ett förhandsvillkor i alla situationer som inte omfattas av artikel 4.1 a eller b, till exempel i fall med medborgare som inte bor i den verkställande staten och inte kommer att utvisas eller avvisas till denna eller personer som bor i men inte är medborgare i den verkställande staten (artikel 4.1 c). I detta fall måste samråd ske mellan de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten, och den verkställande staten har rätt att vägra att samarbeta genom att inte samtycka till översändandet (skäl 8).

Varje medlemsstat kan göra undantag från denna regel genom att lämna en förklaring om att dess förhandssamtycke inte krävs för översändandet av domen och intyget (artikel 4.7), om den dömda personen

- a) bor och sedan minst fem år är stadigvarande lagligt bosatt i den verkställande staten och kommer att få behålla sitt permanenta uppehållstillstånd i den staten ⁽⁵¹⁾, och/eller
- b) är medborgare i den verkställande staten, i andra fall än de som avses i artikel 4.1 a och b.

En sådan förklaring är giltig i förbindelserna med andra medlemsstater som gjort samma anmälan antingen vid tidpunkten för antagandet av rambeslutet eller senare (artikel 4.7).

När medlemsstaterna genomför detta rambeslut ska de anta bestämmelser, som i synnerhet beaktar syftet att underlätta den dömda personens återanpassning och som ska ligga till grund för deras behöriga myndigheter när dessa fattar beslut om att samtycka eller inte samtycka till översändandet av domen och intyget i fall enligt artikel 4.1 c (artikel 4.6).

Information om förklaringar enligt artikel 4.7 finns på det europeiska rättsliga nätverkets webbplats ⁽⁵²⁾.

5.3 *Förteckningen över 32 brott som inte medför någon kontroll av dubbel straffbarhet*

Den verkställande myndigheten bör kontrollera huruvida den utfärdande myndigheten har fastställt att något av brotten omfattas av någon av de 32 kategorier av brott som anges i artikel 7.1. Den verkställande myndigheten kan endast kontrollera dubbel straffbarhet för brott som inte finns med på förteckningen.

Det bör betonas att det endast är brottsrubriceringen och maximistrafket i den utfärdande medlemsstatens strafflagstiftning som är relevant för att bedöma villkoren i artikel 7.1. Den verkställande myndigheten måste erkänna det som den utfärdande myndigheten har angett i intyget.

Enligt rambeslutet har medlemsstaterna möjlighet att fortsätta kontrollera dubbel straffbarhet även för de 32 brottskategorierna. För att detta undantag ska gälla måste en förklaring lämnas till rådets generalsekretariat vid tidpunkten för antagandet av instrumentet eller i ett senare skede som medlemsstaten anser vara lämpligt. Dessutom får medlemsstaterna när som helst återkalla sådana förklaringar (artikel 7.4). Flera medlemsstater har ingett förklaringar för kontroll av dubbel straffbarhet med avseende på samtliga brott (se fotnot 14).

⁽⁵¹⁾ Begreppet "permanent uppehållstillstånd" förklaras i artikelns andra stycke.

⁽⁵²⁾ <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?Id=36>

I sin dom i mål C-289/15, Grundza ⁽⁵³⁾, gjorde EU-domstolen en tolkning av artiklarna 7.3 och 9.1 d i rambeslutet (dvs. hur kravet på dubbel straffbarhet måste bedömas). Domstolen fastställde följande:

”38 [...] [V]id bedömningen av huruvida dubbel straffbarhet föreligger ankommer [det] på den behöriga myndigheten i den verkställande staten att pröva huruvida de omständigheter som utgör brottet, såsom de anges i det avgörande som har meddelats av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten, i sig även skulle vara straffbara i den verkställande staten om de hade ägt rum i denna stat.

[...]

49 Vid bedömningen av huruvida dubbel straffbarhet föreligger ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten [...] inte pröva huruvida det intresse som skyddas av den utfärdande staten har åsidosatts, utan huruvida ett liknande intresse som skyddas enligt lagstiftningen i den verkställande staten skulle anses ha åsidosatts om det aktuella brottet hade begåtts i den medlemsstat som nämnda myndighet hör till.”

5.4 Anpassning av påföljden

Eftersom rambeslutet baseras på ett ömsesidigt förtroende för övriga medlemsstaters rättsväsende ska den dom som meddelats i den utfärdande medlemsstaten respekteras och i princip inte bli föremål för någon ändring eller anpassning (artikel 8.1) ⁽⁵⁴⁾. Det finns två undantag till denna princip om ”fortsatt verkställighet” ⁽⁵⁵⁾, som båda baseras på att den påföljd som utdömts i den utfärdande staten är oförenlig med lagen i den verkställande staten, antingen sett till dess längd eller till dess art:

- 1) Påföljderna skiljer sig åt sett till deras längd: Om den utfärdande statens påföljd är oförenlig med den verkställande statens lagstiftning i fråga om dess längd, får den sistnämnda endast anpassa påföljden om den överstiger det strängaste straff som föreskrivs för liknande brott enligt den verkställande statens nationella lagstiftning (t.ex. översändande av en dom på 14 år för narkotikabrott där maxstraffet är 12 år enligt den verkställande statens nationella lagstiftning). Den anpassade påföljden får dock inte understiga det strängaste straff som föreskrivs för liknande brott enligt den verkställande statens nationella lagstiftning (artikel 8.2).
- 2) Påföljderna skiljer sig åt sett till deras art: Om den utfärdande statens dom är oförenlig med den verkställande statens nationella lagstiftning i fråga om dess art, får den senare anpassa påföljden till ett straff eller en åtgärd som i dess egen lagstiftning föreskrivs för liknande brott (t.ex. om ett livstidsstraff kan omvandlas till ett tjugoförårigt straff). Den behöriga myndigheten i den verkställande staten måste dock säkerställa att det straff eller den påföljd som anpassats så nära som möjligt motsvarar den påföljd som dömts ut i den utfärdande staten. Dessutom kan inte den behöriga myndigheten i den verkställande staten omvandla den ursprungliga påföljden till bötesstraff (artikel 8.3).

I båda dessa situationer ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten, när anpassning anses vara nödvändigt, så snart som möjligt underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om sitt beslut att anpassa påföljden (artikel 12.1).

Om den utfärdande staten inte samtycker till anpassning av påföljden får den besluta att återkalla intyget (artikel 13).

Den anpassade påföljden får inte i förhållande till sin art eller längd vara strängare än den påföljd som utdömts i den utfärdande staten (artikel 8.4).

Så länge som påföljden inte har börjat verkställas i den verkställande staten får den utfärdande staten återkalla intyget, om den anser att beslutet att anpassa domen strider mot dess ursprungliga avsikt med att överföra den dömda personen (artikel 12.1 i kombination med artikel 13).

Artikel 8.2 och 8.3 handlar om anpassning av en påföljd som ursprungligen utdömts av den utfärdande staten. Bestämmelserna om anpassning av påföljden omfattar därmed inte överenskommelser om förtida och villkorlig frigivning, eftersom sådana överenskommelser avser verkställighet av påföljder. Reglerna för verkställighet av påföljder anges i artikel 17 (se avsnitt 7.3 nedan).

⁽⁵³⁾ Domstolens dom av den 11 januari 2017 i målet Grundza, C-289/15, ECLI:EU:C:2017:4 om tolkningen av artiklarna 7.3 och 9.1 d om de villkor som måste uppfyllas för kravet på dubbel straffbarhet.

⁽⁵⁴⁾ Domstolens dom av den 13 december 2018, Sut, C-514/17, ECLI:EU:C:2018:1016 och begäran om förhandsavgörande framställd av Rechtbank Amsterdam (Nederländerna) den 20 juli 2018, SF, C-314/18.

⁽⁵⁵⁾ I motsats till den så kallade omvandlingsprincipen, som är tillämplig enligt Europarådets konvention från 1983. Se motiveringen till Europarådets konvention från 1983.

5.5 Skäl för att inte erkänna en dom och verkställa en påföljd

Den allmänna skyldigheten att erkänna och verkställa en översänd dom (enligt artikel 8.1) begränsas av skälen för att inte erkänna en dom och verkställa en påföljd, det vill säga vägransgrunderna (artikel 9). Det måste noteras att dessa grunder är de enda som den verkställande myndigheten får åberopa som skäl för vägran. EU-domstolen har förtydligat med avseende på rambeslut 2002/584 att förteckningen över skäl är uttömmande ⁽⁵⁶⁾.

Vägransgrunderna bör därför tillämpas på fakultativ basis av behörig myndighet. Av artikel 9 framgår det tydligt att den behöriga myndigheten "får" vägra att erkänna domen och verkställa påföljden, vilket innebär att den behöriga verkställande myndigheten fortfarande har ett oinskränkt utrymme att i varje enskilt fall bedöma lämpligheten av att åberopa en vägransgrund ⁽⁵⁷⁾.

Den behöriga myndigheten i den verkställande staten får vägra att erkänna domen och verkställa påföljden, om något av följande skäl för att inte erkänna en dom och inte verkställa en påföljd är tillämpligt:

5.5.1. Ofullständigt eller felaktigt intyg (artikel 9.1 a)

Det intyg som avses i artikel 4 är ofullständigt eller motsvarar uppenbarligen inte domen och har inte kompletterats eller korrigerats inom en rimlig tidsfrist som den behöriga myndigheten i den verkställande staten har bestämt.

5.5.2. Bristande uppfyllande av kriterierna för översändande (artikel 9.1 b)

De kriterier som anges i artikel 4.1 är inte uppfyllda. Se avsnitt 2.3.1 för en närmare beskrivning.

5.5.3. Ne bis in idem (artikel 9.1 c)

Verkställigheten av påföljden skulle strida mot principen om *ne bis in idem*.

EU-domstolen har meddelat flera domar i mål om tolkningen av *ne bis in idem*-principen i samband med artikel 54 i Schengenkonventionen. Dessa domar är tillämpliga på rambeslut 2002/584, i kraft av domen i målet Mantello, C-261/09 ⁽⁵⁸⁾, och de klargör begrepp som "lagakraftäggande dom", "samma gärning" och "straffet avtjänats". I målet Spasic, C-129/14 PPU ⁽⁵⁹⁾, fann EU-domstolen att artikel 54 i Schengenkonventionen i sig är förenlig med artikel 50 i EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna, där *ne bis in idem*-principen slås fast.

Artikel 54 i Schengenkonventionen

"En person beträffande vilken fråga om ansvar prövats genom lagakraftäggande dom hos en avtalsslutande part, får inte åtalas för samma gärning av en annan part, under förutsättning att, vid fällande dom, straffet avtjänats eller är under verkställighet eller inte längre kan verkställas enligt lagarna hos den part hos vilken avkunnandet ägt rum."

Artikel 50 i EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna

"Rätt att inte bli dömd eller straffad två gånger för samma brott

Ingen får lagföras eller straffas på nytt för en lagöverträdelse för vilken han eller hon redan har blivit frikänd eller dömd i unionen genom en lagakraftvunnen brottmålsdom i enlighet med lagen."

5.5.4. Avsaknad av dubbel straffbarhet (artikel 9.1 d)

I ett sådant fall som avses i artikel 7.3 och, såvida den verkställande staten har lämnat en förklaring enligt artikel 7.4 i ett sådant fall som avses i artikel 7.1, får den behöriga myndigheten i den verkställande staten vägra att erkänna domen om den avser gärningar som inte skulle utgöra ett brott enligt den verkställande statens lagstiftning.

Denna vägransgrund avser därmed

- 1) brott som inte omfattas av någon av de 32 brottskategorier som anges i artikel 7.1,
- 2) brott som omfattas av någon av de 32 brottskategorier som anges i artikel 7.1 men som endast kan leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd i den utfärdande staten under en längsta period av högst tre år, eller

⁽⁵⁶⁾ Framför allt i sin dom i målet Wolzenburg, C-123/08, punkt 57, och i de förenade målen Aranyosi och Căldăraru, C-404/15 och C-659/15 PPU, punkt 80.

⁽⁵⁷⁾ Se härvid även domstolens dom av den 29 juni 2017, Popławski, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, punkt 21.

⁽⁵⁸⁾ Domstolens dom av den 16 november 2010, Mantello, C-261/09, ECLI:EU:C:2010:683.

⁽⁵⁹⁾ Domstolens dom av den 27 maj 2014, Spasic, C-129/14 PPU, ECLI:EU:C:2014:586.

3) alla typer av brott, när en sådan förklaring som avses i artikel 7.4 har gjorts.

När det gäller skatter och andra avgifter, tullar och valutatransaktioner får erkännandet och verkställighet av domen inte vägras av det skälet att den verkställande statens lagstiftning inte föreskriver samma typ av skatter eller avgifter eller att den inte innehåller samma slags bestämmelser om skatter och andra avgifter, tullar och valutatransaktioner som den utfärdande statens lagstiftning.

I sin dom i målet Grundza, C-289/15, klargjorde domstolen hur villkoret om dubbel straffbarhet ska bedömas (se avsnitt 5.3).

5.5.5. Preskriberad verkställighet av påföljden (artikel 9.1 e)

Verkställighet av påföljden har preskriberats enligt den verkställande statens lagstiftning.

5.5.6. Immunitet enligt den verkställande statens lag (artikel 9.1 f)

Det föreligger immunitet enligt lagen i den verkställande staten, vilket gör det omöjligt att verkställa påföljden.

5.5.7. Straffbar ålder (artikel 9.1 g)

Påföljden har ådömts en person som enligt lagen i den verkställande staten på grund av sin ålder inte kan göras straffrättsligt ansvarig för de gärningar som domen avser.

Straffmyndighetsåldern varierar i medlemsstaternas lagstiftning. Denna vägransgrund föreligger om den eftersökta personen på grund av sin ålder endast kan komma i fråga för civil- eller förvaltningsrättsliga förfaranden men inte straffrättsliga i den verkställande staten.

EU-domstolen har klargjort, i samband med rambeslut 2002/584 ⁽⁶⁰⁾, att den verkställande rättsliga myndigheten ⁽⁶¹⁾ enbart ska vägra att överlämna minderåriga som ännu inte har uppnått den ålder som krävs för att ställas till straffrättsligt ansvar för sådana gärningar som den europeiska arresteringsordern baseras på. För att bedöma detta måste den rättsliga myndigheten helt enkelt säkerställa att personen i fråga har uppnått den ålder som krävs för att ställas till straffrättsligt ansvar i den verkställande medlemsstaten för de gärningar som den europeiska arresteringsordern baseras på. Myndigheten måste inte beakta eventuella ytterligare villkor avseende en personlig utredning som i det konkreta fallet måste vara uppfyllda enligt lagen i denna medlemsstat för att åtala eller döma en minderårig för sådana gärningar.

5.5.8. För kort tid återstår av den påföljd som ska avtjänas (artikel 9.1 h)

Mindre än sex månader av påföljden återstår att avtjäna vid den tidpunkt när domen tas emot av den behöriga myndigheten i den verkställande staten.

Med tanke på de längsta tidsgränser på 120 dagar (90 dagar för slutgiltigt beslut om erkännande av domen (se artikel 12.2) + 30 dagar för överförande av den dömda personen (se artikel 15.1) som anges i rambeslutet får den verkställande staten bedöma att ett överförande är olämpligt om mindre än sex månader av påföljden återstår att avtjäna. Relevant i detta avseende är vid vilken tidpunkt domen mottogs av den verkställande staten.

5.5.9. Utevarodomar (artikel 9.1 i)

Genom rambeslut 2009/299/RIF ändrades rambeslutet genom att det infördes en ny artikel 9.1 i om domar som meddelas i personens utevaro. Dessa bestämmelser rör situationer där en verkställande myndighet har mottagit en dom om erkännande och verkställighet av en påföljd som utdömts vid en förhandling i den utfärdande staten där personen inte närvarade.

Artikel 9.1 i rambeslutet innehåller en vägransgrund om personen, enligt det intyg som anges i artikel 4, inte närvarade personligen vid den förhandling som ledde till avgörandet.

Det finns dock flera undantag till denna regel. En verkställande myndighet får inte vägra att verkställa en begäran om erkännande och verkställighet av ett avgörande som grundas på en utevarodom om det anges i intyget att personen i enlighet med andra processuella krav i den utfärdande statens nationella lagstiftning

⁽⁶⁰⁾ Domstolens dom av den 23 januari 2018, Dawid Piotrowski, C-367/16, ECLI:EU:C:2018:27.

⁽⁶¹⁾ Enligt artikel 3.3 i rambeslut 2002/584 är detta en obligatorisk vägransgrund, medan den är frivillig i rambeslutet.

i) i god tid

- antingen kallats personligen och därigenom underrättades om tid och plats för den förhandling som ledde till avgörandet, eller på annat sätt faktiskt officiellt underrättades om tid och plats för förhandlingen, på ett sådant sätt att man otvetydigt kan slå fast att han eller hon hade kännedom om den planerade förhandlingen,

och

- underrättades om att ett avgörande kunde meddelas även om han eller hon inte var personligen närvarande vid förhandlingen,

eller

ii) i vetskap om den planerade förhandlingen hade gett i uppdrag åt ett juridiskt ombud som antingen utsetts av den berörda personen eller av staten att försvara honom eller henne vid förhandlingen och faktiskt försvarades av ombudet vid förhandlingen,

eller

iii) efter att ha delgivits avgörandet och uttryckligen underrättats om rätten till förnyad prövning eller överklagande och om rätten att få delta och få själva sakfrågan prövad på nytt inklusive nytt bevismaterial, vilket kan leda till att det ursprungliga avgörandet upphävs,

- uttryckligen förklarade att han eller hon inte bestred avgörandet,

eller

- inte begärde förnyad prövning eller överklagande inom den tillämpliga tidsramen.

EU-domstolen har redan gjort några avgöranden när det gäller utevarodomar i samband med rambeslut 2002/584.

I domen i målet Melloni, C-399-11 ⁽⁶²⁾, behandlades frågan om huruvida artikel 4a.1 i rambeslut 2002/584 ska tolkas så att den innebär hinder för att den verkställande rättsliga myndigheten, i sådana situationer som anges i bestämmelsen, förenar verkställigheten av en europeisk arresteringsorder, utfärdad i syfte att verkställa ett straff, med ett villkor om att utevarodomen måste kunna bli föremål för förnyad prövning i den utfärdande medlemsstaten.

EU-domstolen ansåg att det i artikel 4a.1 i rambeslut 2002/584 anges ett skäl med stöd av vilket verkställighet av en europeisk arresteringsorder utfärdad i syfte att verkställa en påföljd får vägras, om den berörda personen dömts i sin utevaro. Denna möjlighet åtföljs dock av fyra undantag som anges i artikel 4a.1 a–d i rambeslut 2002/584. Domstolen ansåg att den verkställande rättsliga myndigheten i dessa fyra situationer inte får förena överlämnandet av en person som dömts i sin utevaro med villkoret att domen måste kunna bli föremål för förnyad prövning i den tilltalades närvaro.

Vidare har flera domar avkunnats om tolkningen av begreppet "förhandling som ledde till beslutet" i den mening som avses i artikel 4a.1 i rambeslut 2002/584 ⁽⁶³⁾.

5.5.10. Åtal för brott före överförandet (artikel 9.1 j)

Detta innebär att den verkställande staten, innan ett beslut fattas i enlighet med artikel 12.1, gör en framställning om samtycke till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten i enlighet med artikel 18.3 och att den utfärdande staten inte samtycker, i enlighet med artikel 18.2 g, till att den berörda personen åtalas, döms eller på annat sätt berövas sin frihet i den verkställande staten för något annat brott, som begicks före överförandet, än det brott för vilket personen överförs. Enligt skäl 23 anges det i artikel 18.1, och med förbehåll för de undantag som föreskrivs i punkt 2, att specialitetsbestämmelsen endast ska gälla om personen har överförts till den verkställande staten. Rambeslutet bör därför inte tillämpas om personen inte har överförts till den verkställande staten, till exempel om personen har flytt till den verkställande staten.

⁽⁶²⁾ Domstolens dom av den 26 februari 2013, Melloni, C-399/11, ECLI:EU:C:2013:107.

⁽⁶³⁾ Domstolens dom av den 24 maj 2016, Dworzecki, C-108/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:346; av den 10 augusti 2017, Tupikas, C-270/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:628; av den 10 augusti 2017, Zdziaszek, C-271/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:629 och av den 22 december 2017, Ardic, C-571/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:1026.

5.5.11. Åtgärd som innebär psykiatrisk vård eller hälso- och sjukvård eller annan frihetsberövande åtgärd (artikel 9.1 k)

Den påföljd som ådömts omfattar en åtgärd som innebär psykiatrisk vård eller hälso- och sjukvård eller annan frihetsberövande åtgärd som, trots artikel 8.3, inte kan verkställas av den verkställande staten i enlighet med dess rättssystem eller hälso- och sjukvårdssystem.

Enligt skäl 19 bör den verkställande staten, i de fall som avses i artikel 9.1 k, överväga möjligheten att anpassa påföljden i enlighet med rambeslutet innan den vägrar att erkänna och verkställa en annan påföljd än fängelse.

Enligt skäl 20 kan vägransgrunden i artikel 9.1 k även tillämpas i fall där personen inte har funnits skyldig till brott om den behöriga myndigheten till följd av brottet beslutat om en annan frihetsberövande åtgärd än fängelse.

5.5.12. Extraterritorialitet (artikel 9.1 l)

Domen avser straffbara gärningar som enligt den verkställande statens lagstiftning anses ha begåtts helt eller till stor eller väsentlig del på dess territorium eller på en plats som kan likställas med dess territorium.

Enligt skäl 21 bör vägransgrunden avseende territorialitet endast tillämpas i undantagsfall och med utgångspunkten att i största möjliga utsträckning samarbeta enligt bestämmelserna i rambeslutet, samt med beaktande av dess syfte. Alla beslut om att tillämpa denna vägransgrund bör grundas på en analys från fall till fall och föregås av samråd mellan de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten.

5.6 *Delvis erkännande och verkställighet*

Enligt rambeslutet får den verkställande staten samråda med den utfärdande statens behöriga myndighet för att nå en överenskommelse om delvis erkännande och verkställighet av en dom, i stället för att vägra samarbeta om domen inte erkänns fullt ut (artikel 10).

Staterna får i varje enskilt fall komma överens om delvis erkännande och verkställighet enligt de villkor som de fastställt, förutsatt att erkännandet och verkställigheten inte leder till att påföljden blir strängare. Om ingen överenskommelse nås ska intyget dras tillbaka.

6. **Överförande av den dömda personen**

6.1 *Tidsfrister för fysiskt överförande*

I princip gäller att om den dömda personen befinner sig i den utfärdande staten ska överförandet ske vid en tidpunkt som den utfärdande och den verkställande staten kommit överens om, dock senast 30 dagar efter att den verkställande staten har fattat det slutgiltiga beslutet om att erkänna domen, förutom om oförutsedda omständigheter hindrar överförandet (artikel 15.1).

Om oförutsedda omständigheter hindrar att den dömda personen överförs inom den tidsfrist som anges i artikel 15.1, ska de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten omedelbart kontakta varandra. Överförandet ska äga rum så snart dessa omständigheter inte längre föreligger. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten ska omedelbart informera den behöriga myndigheten i den verkställande staten och de ska komma överens om en ny tidpunkt för överförandet. I sådant fall ska överförandet äga rum inom tio dagar från och med den nya tidpunkt som överenskommit (artikel 15.2).

6.2 *Transitering via en annan medlemsstat*

För att säkerställa obegränsad transitering av den dömda personen från den utfärdande till den verkställande staten genom andra medlemsstaters territorium, ska den utfärdande staten översända en kopia av intyget och en framställning om transitering till den medlemsstat som ska tillåta transiteringen. Den medlemsstat som mottagit framställningen om transitering ska informera om sitt beslut senast en vecka efter mottagandet av framställningen (artikel 16.1–16.3).

Vid transport med flyg utan planerad mellanlandning på en eller flera medlemsstaters territorier krävs inte någon kopia av intyget eller någon framställning om transitering (se artikel 16.5).

6.3 *Kostnader för överförande*

Den verkställande staten ska stå för kostnader som uppstår till följd av tillämpningen av rambeslutet, förutom kostnaderna för överförandet av den dömda personen till den verkställande staten och sådana kostnader som uteslutande uppkommer på den utfärdande statens territorium, som den senare ska stå för (artikel 24).

6.4 *Resehandlingar*

Även om det inte uttryckligen anges i rambeslutet är utfärdande av resehandlingar en viktig del för att rambeslutet ska kunna tillämpas på smidigt sätt i praktiken. En giltig resehandling betraktas som ett viktigt och nödvändigt förhandsvillkor för överförande (se även EuroPris resursbok om överförande av dömda personer) ⁽⁶⁴⁾.

7. **Verkställighet av påföljden**

7.1 *Lag som reglerar verkställigheten*

I rambeslutet anges det uttryckligen att verkställigheten av en påföljd ska regleras enligt lagen i den verkställande staten. Endast myndigheterna i den verkställande staten ska ha behörighet att besluta om verkställighetsförfarandena och fastställa alla åtgärder i samband därmed, inklusive grunderna för förtida och villkorlig frigivning (artikel 17).

7.2 *Avdrag*

Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska dra av den tid från den frihetsberövande påföljden som den dömda personen redan avtjänat som frihetsberövad med anledning av det brott som låg till grund för domen (artikel 17.2) ⁽⁶⁵⁾.

7.3 *Förtida och villkorlig frigivning*

Hur lång tid som den dömda personen i själva verket kommer att sitta frihetsberövad beror i mångt och mycket på vilka bestämmelser om förtida och villkorlig frigivning som finns i den verkställande staten. Skillnaderna medlemsstaterna emellan i detta hänseende är betydande. I vissa medlemsstater friges till exempel en dömd person efter två tredjedelar av strafftiden och i andra efter en tredjedel ⁽⁶⁶⁾.

Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska på begäran underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om den tillämpliga bestämmelsen om förtida eller villkorlig frigivning. När sådan information ges kan den utfärdande staten godta tillämpningen av bestämmelserna eller välja att återkalla intyget och avsluta överförandeprocessen (artikel 17.3).

Medlemsstaterna får fastställa att de vid beslut om förtida eller villkorlig frigivning får ta hänsyn till de bestämmelser i nationell lagstiftning som den utfärdande staten angett enligt vilka personen är berättigad till villkorlig frigivning vid en viss tidpunkt (artikel 17.4).

Det rekommenderas att den verkställande staten ger tydlig information om och förklarar vilka regler som gäller för villkorlig frigivning för den utfärdande staten och den dömda personen. Det är inte alltid tillräckligt att enbart ange vilka rättsliga bestämmelser som är tillämpliga.

7.4 *Amnesti och nåd*

Både den utfärdande och den verkställande staten får bevilja den dömda personen amnesti eller nåd (artikel 19.1).

⁽⁶⁴⁾ <https://www.euopris.org/file/euopris-resource-book-on-the-transfer-of-sentenced-prisoners-under-eu-framework-decision-909/>

⁽⁶⁵⁾ När det gäller den verkställande statens beaktande av arbete som personen utfört under fängelsetiden i den utfärdande staten, se domstolens dom (stora avdelningen) av den 8 november 2016, Ognyanov, C-554/14, ECLI:EU:C:2016:835. I detta ärende ansåg domstolen att rambeslutet måste tolkas så att den utgör hinder för en nationell bestämmelse som tolkas på ett sådant sätt att den tillåter att den verkställande staten medger en nedsättning av den dömda personens påföljd på grund av arbete som personen har utfört under den tid han eller hon var frihetsberövad i den utfärdande staten, trots att den utfärdande statens behöriga myndigheter inte har medgett en sådan nedsättning med stöd av lagstiftningen i den staten.

⁽⁶⁶⁾ Se Europadomstolens domar av den 15 mars 2005 i mål Veermäe v. Finland, nr 38704/03 och den 27 juni 2006, Szabó v. Sverige, nr 28578/03. Europadomstolen konstaterade att en eventuell fängelsetid som faktiskt är längre i den verkställande staten i sig inte gör frihetsberövandet godtyckligt så länge som det straff som ska avtjänas inte är längre än det som utdömts i de straffrättsliga förfarandena i den dömande staten. Europadomstolen uteslöt dock inte att ett faktiskt fängelsestraff som är markant längre skulle kunna ge upphov till problem när det gäller artikel 5 i Europakonventionen och därigenom medföra ett ansvar för den dömande staten enligt den artikeln. För detta krävs dock att det kan presenteras godtagbara skäl att anta att den tid som skulle avtjänas i den verkställande staten skulle vara uppenbart oproportionerlig i förhållande till den tid som hade behövt avtjänas i den dömande staten.

7.5 Omprövning av dom

Endast den utfärdande staten får besluta om ansökningar om omprövning av domar (artikel 19.2).

7.6 Rätt att verkställa påföljden

Den utfärdande staten får inte fortsätta verkställa påföljden när den verkställande staten har börjat verkställa den, förutom i fall där rätten att verkställa påföljden ska återgå till den utfärdande staten när denna har underrättats av den verkställande staten om att påföljden inte har fullföljts (artikel 22).

7.7 Informationsskyldighet

Rambeslutet innehåller utförliga informationsskyldigheter för både den utfärdande och den verkställande staten, såväl före som efter överförandet.

Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten måste omedelbart informera den behöriga myndigheten i den verkställande staten om varje beslut eller åtgärd som innebär att påföljden omedelbart eller inom en viss tid inte längre kan verkställas (artikel 20). Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska därför upphöra med verkställigheten av påföljden så snart den erhållit sådan information.

Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska utan dröjsmål och på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning informera den behöriga myndigheten i den utfärdande staten (artikel 21)

- a) om att domen och intyget vidarebefordras till en annan medlemsstats behöriga myndighet eftersom den verkställande staten inte haft behörighet att erkänna den,
- b) om att det i praktiken är omöjligt att verkställa påföljden på grund av att den dömda personen, efter det att domen och intyget har överförts till den verkställande staten, inte kan påträffas på den verkställande statens territorium; i detta fall ska den verkställande staten inte ha någon skyldighet att verkställa påföljden,
- c) om det slutliga beslutet att erkänna domen och verkställa påföljden, tillsammans med datumet för beslutet,
- d) om ett beslut att inte erkänna domen och verkställa påföljden utifrån vägransgrunder (artikel 9) samt skälen till beslutet,
- e) om ett beslut att anpassa påföljden (artikel 8.2 eller 8.3) samt skälen till beslutet,
- f) om ett beslut att inte verkställa påföljden om amnesti eller nåd beviljats (artikel 19.1) samt skälen till beslutet,
- g) om början och slutet på perioden med villkorlig frigivning, om detta anges i intyget av den utfärdande staten,
- h) om att den dömda personen har rymt från fängelset,
- i) om att påföljden har verkställts, så snart verkställigheten har fullföljts.

8. Specialitetsbestämmelse

En dömd person som överförs till den verkställande staten får inte åtalas, dömas eller på annat sätt berövas sin frihet för något annat brott som begicks före överförandet, än det brott för vilket personen överförs (artikel 18).

Enligt skäl 23 ska specialitetsbestämmelsen endast gälla om personen har överförs till den verkställande staten. Rambeslutet bör därför inte tillämpas om personen inte har överförs till den verkställande staten, till exempel om personen har flytt till den verkställande staten.

Det finns dock ett antal särskilda undantag till specialitetsprincipen (se artikel 18.2). Personen får därför lagföras i den verkställande staten i följande fall:

- a) Personen har haft möjlighet att lämna territoriet i den verkställande staten men inte har gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till detta territorium efter att ha lämnat det.
- b) Brottet kan inte leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd.
- c) Det straffrättsliga förfarandet föranleder inte tillämpning av en åtgärd som innebär att den personliga friheten inskränks.

- d) Den dömda personen kommer att bli föremål för en icke frihetsberövande påföljd, särskilt ett bötesstraff eller en åtgärd som träder i stället för detta, även om påföljden inskränker den personliga friheten.
- e) Personen har samtyckt till överförandet.
- f) Den dömda personen har efter överförandet uttryckligen avstått från att utnyttja specialitetsbestämmelsen med avseende på specifika gärningar som begåtts före överförandet. Avståendet ska göras inför de behöriga rättsliga myndigheterna i den verkställande staten och protokollföras i enlighet med denna stats nationella lagstiftning. Avståendet ska inhämtas så att det framgår att personen har gjort detta frivilligt och fullt medveten om följderna av detta. Personen ska i detta syfte ha rätt till juridiskt biträde.
- g) I andra fall än de som anges ovan, när den utfärdande staten ger sitt samtycke.

En framställan om samtycke ska överlämnas till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten tillsammans med de uppgifter som anges i artikel 8.1 i rambeslut 2002/584 ⁽⁶⁷⁾ och åtföljas av en översättning. Samtycke ska ges om det föreligger en skyldighet att överlämna personen enligt rambeslut 2002/584. Beslutet ska fattas senast 30 dagar efter det att framställningen har mottagits. I de situationer som anges i artikel 5 i rambeslut 2002/584 ⁽⁶⁸⁾ måste de garantier som föreskrivs i den artikeln lämnas av den verkställande staten (artikel 18.3).

DEL III: ÖVRIGA FRÅGOR

9. Kommunikation mellan behöriga myndigheter under förfarandets olika skeden

I rambeslutet föreskrivs regelbundna samråd mellan den utfärdande och den verkställande staten under förfarandets olika skeden. Sådana samråd betraktas ofta som en obligatorisk del av förfarandet där syftet är att förbättra samarbetet.

1. Den verkställande staten måste genomföra ett obligatoriskt samråd med den utfärdande staten om den avser att åberopa vägran av de skäl som anges i artikel 9.1 a, b, c, i, k och l (artikel 9.3).
2. Den verkställande staten får samråda med den utfärdande statens behöriga myndighet i varje enskilt fall för att nå fram till en överenskommelse om delvis erkännande och verkställighet av en dom i stället för att vägra samarbeta om domen inte erkänns fullt ut (artikel 10).
3. Om oförutsedda omständigheter uppstår som gör att överförandet inte kan ske det datum som staterna ursprungligen kommit överens om, måste den utfärdande och den verkställande staten samråda om ett nytt överförandedatum (artikel 12.3).

Staterna måste kommunicera inom förfarandet "på lämpligt sätt", till exempel via e-post eller telefon eller skriftligen (se även skäl 18 i detta avseende).

Det europeiska rättsliga nätverket och Eurojust har till uppgift att underlätta kommunikationen mellan de behöriga myndigheterna ⁽⁶⁹⁾.

⁽⁶⁷⁾ Enligt artikel 8.1 i rambeslut 2002/584 om en europeisk arresteringsorder ska följande information ges: a) den eftersöktes identitet och nationalitet, b) namn, adress, telefon- och faxnummer samt e-postadress till den utfärdande rättsliga myndigheten, c) uppgift om förekomsten av en verkställbar dom, en arresteringsorder eller något annat verkställbart rättsligt beslut med samma rättsverkan, d) brottets beskaffenhet och brottsrubricering, e) en beskrivning av de omständigheter under vilka brottet begåtts, inbegripet tidpunkt och plats samt den eftersöktes delaktighet i brottet, f) det straff som dömts ut, om det rör sig om en slutlig dom, eller den straffskala för brottet som föreskrivs i den utfärdande medlemsstatens lagstiftning, g) andra eventuella konsekvenser av brottet.

⁽⁶⁸⁾ Artikel 5 i rambeslut 2002/584 innehåller följande garantier:

- Om det brott på vars grundval en europeisk arresteringsorder har utfärdats är straffbart med fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd på livstid får verkställighet av den europeiska arresteringsordern förenas med villkoret att det i den utfärdande medlemsstatens rättsystem finns bestämmelser om att ompröva straffet – efter framställan eller senast efter 20 år – eller att tillämpa sådana åtgärder som kan ge benådning som personen är berättigad till enligt den utfärdande medlemsstatens nationella lagstiftning eller praxis i syfte att ett sådant straff eller en sådan åtgärd inte ska verkställas.
- När den person som är föremål för en europeisk arresteringsorder för lagföring är medborgare eller bosatt i den verkställande medlemsstaten får överlämnandet underkastas villkoret att personen efter att ha hörts återsänds till den verkställande medlemsstaten för att där avtjäna det fängelsestraff eller den frihetsberövande åtgärd som dömts ut i den utfärdande medlemsstaten.

⁽⁶⁹⁾ Se det gemensamma arbetsdokumentet från det europeiska rättsliga nätverket och Eurojust *European Judicial Network and Eurojust – What can we do for you?*.

10. Förhållande till andra avtal

Från och med den 5 december 2011 ersatte rambeslutet följande instrument för överförande mellan EU-medlemsstaterna, som dock fortfarande är tillämpliga på förbindelser mellan medlemsstater och tredjeländer (artikel 26.1):

- Europarådets konvention från 1983 (fördrag nr 112) och 1997 års tilläggsprotokoll (fördrag nr 167).
- Europarådets konvention om brottmålsdoms internationella rättsverkningar från 1970 (fördrag nr 70).
- Avdelning III kapitel 5 i 1990 års Schengenkonvention.
- 1991 års konvention mellan Europeiska gemenskapernas medlemsstater om verkställighet av utländska domar i brottmål.

Medlemsstaterna får fortsätta tillämpa eller ingå bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser som är i kraft efter den 27 november 2008, i den mån de gör det möjligt att fördjupa eller vidga rambeslutets målsättningar och bidrar till att ytterligare förenkla eller underlätta förfarandena för verkställighet av påföljder (artikel 26.2 och 26.3). Medlemsstaterna måste uppdatera rådet och kommissionen om sådana tillämpliga bilaterala avtal eller eventuella nya avtal eller överenskommelser inom tre månader efter undertecknandet (artikel 26.4) ⁽⁷⁰⁾.

11. Kopplingar till andra instrument om rättsligt samarbete i brottmål

11.1 Rambeslut 2002/584/RIF om en europeisk arresteringsorder

Rambeslutets koppling till rambeslut 2002/584 anges i artikel 25 och i skäl 12 i det förstnämnda.

I artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 anges det att om en europeisk arresteringsorder har utfärdats för verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd och den eftersökte uppehåller sig, är medborgare eller bosatt i den verkställande medlemsstaten får denna stat verkställa straffet eller den frihetsberövande åtgärden i enlighet med sin nationella lagstiftning.

I artikel 5.3 i rambeslut 2002/584 anges det att när den person som är föremål för en europeisk arresteringsorder för lagföring är medborgare eller bosatt i den verkställande medlemsstaten får överlämnandet underkastas villkoret att personen, efter att ha hörts, återsänds till den verkställande medlemsstaten för att där avtjäna det fängelsestraff eller den frihetsberövande åtgärd som dömts ut i den utfärdande medlemsstaten ⁽⁷¹⁾.

I artikel 25 och skäl 12 i rambeslutet anges det att den nationella genomförandelagstiftningen för rambeslut 2008/909/RIF ska gälla vid verkställighet av påföljder i de fall där artiklarna 4.6 och 5.3 i rambeslut 2002/584 tillämpas, i tillämpliga delar och i den utsträckning detta är förenligt med rambeslut 2002/584. Detta innebär också att de begränsningar som reglerna om anpassning av påföljden innebär (dvs. principen om fortsatt verkställighet som anges i artikel 8 i rambeslutet) måste iaktas ⁽⁷²⁾.

EU-domstolen har dessutom förtydligat att en vägran att verkställa en europeisk arresteringsorder enligt artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 förutsätter ett verkligt åtagande från den verkställande medlemsstatens sida att verkställa det fängelsestraff som den eftersökta personen har dömts till och att detta betyder att endast den omständigheten att denna medlemsstat har förklarat sig vara "beredd" att låta verkställa straffet under alla förhållanden inte kan anses kunna motivera en sådan vägran ⁽⁷³⁾.

Detta innebär att varje vägran att verkställa en europeisk arresteringsorder enligt artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 får göras först efter att den verkställande rättsliga myndigheten har undersökt den faktiska möjligheten att verkställa straffet i enlighet med den nationella genomförandelagstiftningen för rambeslutet.

Om den verkställande medlemsstaten faktiskt inte har någon möjlighet att verkställa straffet måste den verkställa den europeiska arresteringsordern och således överlämna personen till den utfärdande medlemsstaten, för att undvika att den eftersökta personen går fri från straff ⁽⁷⁴⁾.

⁽⁷⁰⁾ Sådana bilaterala avtal finns för närvarande mellan de nordiska länderna (Sverige, Danmark och Finland) och mellan Slovakien och Tjeckien.

⁽⁷¹⁾ Se i detta avseende det pågående målet C-314/18: Begäran om förhandsavgörande framställd av Rechtbank Amsterdam (Nederländerna) den 8 maj 2018 – Openbaar Ministerie mot SF.

⁽⁷²⁾ Se i detta avseende det pågående målet C-314/18: Begäran om förhandsavgörande framställd av Rechtbank Amsterdam (Nederländerna) den 8 maj 2018 – Openbaar Ministerie mot SF.

⁽⁷³⁾ Domstolens dom av den 29 juni 2017, Popławski, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, punkt 22.

⁽⁷⁴⁾ Domstolens dom av den 29 juni 2017, Popławski, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, punkt 22.

Information om en tidigare europeisk arresteringsorder måste ges i ruta f i intyget:

(f) Uppgifter om eventuell tidigare europeisk arresteringsorder (nedan kallad *arresteringsorder*):

- ☐ En arresteringsorder har utfärdats i syfte att verkställa ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd och den verkställande staten åtar sig att verkställa påföljden eller den frihetsberövande åtgärden (artikel 4.6 i rambeslutet om en arresteringsorder).

Datum för utfärdandet av arresteringsordern och, i förekommande fall, referensnummer:

.....

Namn på den myndighet som utfärdade arresteringsordern:

Datum för beslut att åta sig verkställigheten och, i förekommande fall, referensnummer:

Namn på den myndighet som utfärdade beslutet att verkställa påföljden:

- ☐ En arresteringsorder har utfärdats i syfte att lagföra en person som är medborgare eller bosatt i den verkställande staten och den verkställande staten har överlämnat personen på villkor att personen ska återsändas till den verkställande staten för att där avtjäna det fängelsestraff eller den frihetsberövande åtgärd som dömts ut i den utfärdande medlemsstaten (artikel 5.3 i rambeslutet om en arresteringsorder).

Datum för beslutet att överlämna personen:

Namn på den myndighet som beslutade om överlämningen:

Beslutets referensnummer (i förekommande fall):

Datum för överlämning av personen (i förekommande fall):

11.2. *Andra instrument*

11.2.1. Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/29/EU ⁽⁷⁵⁾ om brottsoffers rättigheter

Enligt direktiv 2012/29/EU om brottsoffers rättigheter (nedan kallat *brottsofferdirektivet*) ska brottsoffer underrättas om att förövaren försätts på fri fot (artikel 6.5 i brottsofferdirektivet). Enligt artikel 21 h och i) i rambeslutet är den verkställande staten dessutom skyldig att underrätta den utfärdande staten om att den dömda personen har rymt från fängelset eller om att han eller hon har frigetts (verkställigheten av domen har verkställts). Brottsoffren har dock ingen rätt att bli underrättade om överföringen. Det rekommenderas att den utfärdande staten utbyter sådan information med den verkställande staten, om det är känt att brottsoffrens rättigheter kan påverkas.

11.2.2. Rådets rambeslut 2008/947/RIF ⁽⁷⁶⁾ om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på övervakningsbeslut och alternativa påföljder

Tydlig åtskillnad måste göras mellan rambeslutet och rambeslut 2008/947/RIF om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på övervakningsbeslut och alternativa påföljder (nedan kallat *rambeslut 2008/947*). I det sistnämnda instrumentet klargörs det att rambeslutet inte ska tillämpas på "verkställighet av brottmålsdomar genom vilka fängelse eller en frihetsberövande åtgärd utdöms och som ligger inom tillämpningsområdet för rambeslut 2008/909/RIF" (artikel 1.3 a i rambeslut 2008/947/RIF). En alternativ påföljd definieras vidare som "en påföljd som innebär att krav eller anvisningar ålagts och som inte är fängelse, en annan frihetsberövande åtgärd eller böter" (artikel 2.4 i rambeslut 2008/947/RIF).

⁽⁷⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/29/EU av den 25 oktober 2012 om fastställande av miniminormer för brottsoffers rättigheter och för stöd till och skydd av dem samt om ersättande av rådets rambeslut 2001/220/RIF (EUT L 315, 14.11.2012, s. 57).

⁽⁷⁶⁾ Rådets rambeslut 2008/947/RIF av den 27 november om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på domar och övervakningsbeslut i syfte att övervaka alternativa påföljder och övervakningsåtgärder (EUT L 337, 16.12.2008, s. 102).

När individen inte fullgör de skyldigheter och/eller uppfyller de villkor som han eller hon ålagts till följd av övervakningsåtgärden eller den alternativa påföljden och den utfärdande staten därefter ådömer individen ett fängelsestraff som ska verkställas i den verkställande staten (se i detta avseende artiklarna 14.4 och 17 i rambeslut 2008/947) måste rambeslut 2008/909 tillämpas eftersom det inte finns någon rättslig grund i rambeslut 2008/947 för att verkställa ett utländskt fängelsestraff.

Ett annat problem som kan uppstå är att "kombinerade påföljder" får ådömas enligt vissa medlemsstaters nationella lagstiftning. En dom innehåller ibland en påföljd som består av dels fängelse, dels en villkorlig dom (med eller utan skyddstillsyn). En medlemsstat skulle därför kunna bli ombedd att verkställa domen både enligt rambeslutet och enligt rambeslut 2008/947. Det faktum att båda rambesluten tillämpas kan leda till en situation där bara en del av domen kan översändas. Medlemsstaterna bör ta hänsyn till detta i varje enskilt fall.

BILAGA I

RAMBESLUT 2008/909/RIF, ICKE-OFFICIELL KONSOLIDERING

Svenskspråkig version av rambeslutet

RÅDETS RAMBESLUT 2008/909/RIF

av den 27 november 2008

om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA RAMBESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artiklarna 31.1 a och 34.2 b,

med beaktande av initiativet från Republiken Österrike, Republiken Finland och Konungariket Sverige,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande, och

av följande skäl:

- (1) Europeiska rådet i Tammerfors den 15 och 16 oktober 1999 fastslog att principen om ömsesidigt erkännande bör bli en hörnsten i det rättsliga samarbetet på både det civilrättsliga och det straffrättsliga området inom unionen.
- (2) Den 29 november 2000 antog rådet, i enlighet med slutsatserna från Tammerfors, ett åtgärdsprogram för genomförande av principen om ömsesidigt erkännande av domar i brottmål ⁽¹⁾ och förordade därvid en utvärdering av behovet av moderna mekanismer för ömsesidigt erkännande av lagakraftvunna domar om frihetsberövande (åtgärd 14) samt en utvidgning av principen om överförande av dömda personer till att omfatta personer med hemvist i en medlemsstat (åtgärd 16).
- (3) Haagprogrammet för stärkt frihet, säkerhet och rättvisa i Europeiska unionen ⁽²⁾ förutsätter att medlemsstaterna fullföljer åtgärdsprogrammet, särskilt i fråga om verkställande av lagakraftvunna domar om fängelse.
- (4) Samtliga medlemsstater har ratificerat Europarådets konvention av den 21 mars 1983 om överförande av dömda personer. Enligt denna konvention kan överförande för fortsatt straffverkställighet endast ske till den stat där personen är medborgare och endast med den dömdes och de berörda staternas samtycke. Tilläggsprotokollet till den konventionen av den 18 december 1997, enligt vilket överförande under vissa förutsättningar får ske utan personens samtycke, har inte ratificerats av samtliga medlemsstater. Inget av instrumenten innehåller någon grundläggande skyldighet att ta emot dömda personer för verkställighet av straff eller åtgärder.
- (5) Processuella rättigheter i brottmål är avgörande för att säkerställa ömsesidigt förtroende bland medlemsstaterna i det rättsliga samarbetet. Förbindelserna mellan medlemsstaterna, vilka präglas av ett särskilt ömsesidigt förtroende för de övriga medlemsstaternas rättssystem, gör att den verkställande staten kan erkänna beslut som fattas av den utfärdande statens myndigheter. Man bör därför överväga att vidareutveckla det samarbete som föreskrivs i Europarådets instrument om verkställighet av domar i brottmål, särskilt när unionsmedborgare har blivit föremål för en brottmålsdom och dömts till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd i en annan medlemsstat. Trots att den dömda personen måste ges tillfredsställande skydd, bör det inte längre vara nödvändigt att han eller hon medverkar i förfarandet genom att alltid ge sitt samtycke för att en dom ska kunna översändas till en annan medlemsstat för erkännande och verkställighet av den ådömda påföljden.

⁽¹⁾ EGT C 12, 15.1.2001, s. 10.

⁽²⁾ EUT C 53, 3.3.2005, s. 1.

- (6) Detta rambeslut bör genomföras och tillämpas på ett sådant sätt att det går att respektera de allmänna principerna om jämlikhet, rättvisa och rimlighet.
- (7) Artikel 4.1 c innehåller en bestämmelse som ger utrymme för skönmässig bedömning och gör det möjligt att i andra fall än de som omfattas av punkt 1 a och b översända domen och intyget till exempelvis den medlemsstat där den dömda personen är medborgare eller den medlemsstat där den dömda personen bor och varit stadigvarande lagligt bosatt i minst fem år och kommer att få behålla sitt permanenta uppehållstillstånd i.
- (8) I de fall som avses i artikel 4.1 c förutsätter översändandet av domen och intyget till den verkställande staten samråd mellan de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten och samtycke från den behöriga myndigheten i den verkställande staten. De berörda myndigheterna bör beakta omständigheter som till exempel vistelsens längd eller annan anknytning till den verkställande staten. Om den dömda personen kan komma att överföras till en medlemsstat och ett tredjeland enligt nationell lagstiftning eller internationella instrument, bör de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten i samråd överväga om verkställighet i den verkställande staten förbättrar den sociala återanpassningen i högre grad än verkställighet i tredjelandet.
- (9) Verkställighet av påföljden i den verkställande staten bör förbättra den dömda personens möjligheter till social återanpassning. När den behöriga myndigheten i den utfärdande staten ska förvissa sig om att påföljden, genom verkställighet av påföljden i den verkställande staten, främjar syftet att underlätta den dömda personens sociala återanpassning, bör den beakta sådana faktorer som till exempel personens anknytning till den verkställande staten, frågan om han eller hon anser den staten vara platsen för familjeband samt språkliga, kulturella, sociala eller ekonomiska och andra band till den verkställande staten.
- (10) I artikel 6.3 hänvisas till den dömda personens inställning, som kan vara till hjälp framför allt när det gäller att tillämpa artikel 4.4. Ordet "särskilt" är tänkt att även gälla fall där den dömda personens uppfattning innehåller information som kan vara relevant med avseende på skälen för att inte erkänna en dom och verkställa en påföljd. Bestämmelserna i artiklarna 4.4 och 6.3 utgör inte skäl för vägran med hänvisning till social återanpassning.
- (11) Polen behöver mer tid än de övriga medlemsstaterna för att bemöta de praktiska och materiella konsekvenserna av överförandet av polska medborgare som dömts i andra medlemsstater, i synnerhet mot bakgrund av den ökade rörligheten av polska medborgare inom unionen. Av detta skäl bör ett tillfälligt undantag vars omfattning begränsas till en period om högst fem år införas.
- (12) Detta rambeslut bör också i tillämpliga delar gälla vid verkställighet av påföljder i de fall som omfattas av artiklarna 4.6 och 5.3 i rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna⁽⁹⁾. Utan att det påverkar det rambeslutet innebär detta bland annat att den verkställande staten för att överväga huruvida personen bör överlämnas eller domen verkställas i de fall som avses i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584/RIF kan kontrollera förekomsten av ett skäl för att inte erkänna en dom och verkställa en påföljd i enlighet med artikel 9 i det här rambeslutet, bland annat genom att kontrollera dubbel straffbarhet i den utsträckning den verkställande staten avger en förklaring enligt artikel 7.4 i det här rambeslutet.
- (13) Detta rambeslut respekterar de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns genom artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen och som återspeglas i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt i kapitel VI. Ingenting i detta rambeslut bör tolkas som ett förbud att vägra verkställa ett beslut om det finns sakliga skäl att tro att påföljden har utdömts i syfte att straffa en person på grundval av dennes kön, ras, religion, etniska ursprung, nationalitet, språk, politiska uppfattning eller sexuella läggning eller att denna persons ställning kan skadas av något av dessa skäl.
- (14) Detta rambeslut bör inte hindra någon medlemsstat från att tillämpa sina konstitutionella regler om prövning i laga ordning, föreningsfrihet, tryckfrihet och yttrandefrihet i andra medier.
- (15) Detta rambeslut bör tillämpas i överensstämmelse med rättigheten för unionsmedborgare att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier i enlighet med artikel 18 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

⁽⁹⁾ EGT L 190, 18.7.2002, s. 1.

- (16) Bestämmelserna i detta rambeslut bör tillämpas i överensstämmelse med tillämplig gemenskapslagstiftning, särskilt rådets direktiv 2003/86/EG ⁽⁴⁾, rådets direktiv 2003/109/EG ⁽⁵⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG ⁽⁶⁾.
- (17) När det i detta rambeslut hänvisas till den stat där den dömda personen "bor", betyder det den ort till vilken denne har anknytning genom hemvist och faktorer som familj samt sociala eller yrkesmässiga band.
- (18) När artikel 5.1 tillämpas bör det vara möjligt att översända en dom, eller en bestyrkt kopia av den, och ett intyg till den behöriga myndigheten i den verkställande staten på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning, till exempel med e-post eller fax, under omständigheter som möjliggör för den verkställande staten att fastställa äktheten.
- (19) I de fall som avses i artikel 9.1 k bör den verkställande staten överväga att anpassa påföljden i enlighet med detta rambeslut innan den vägrar att erkänna och verkställa påföljden.
- (20) Vägransgrunden i artikel 9.1 k kan tillämpas även i fall där personen inte har funnits skyldig till brott om den behöriga myndigheten till följd av brottet beslutat om en annan frihetsberövande åtgärd än fängelse.
- (21) Vägransgrunden avseende territorialitet bör tillämpas endast i undantagsfall och med utgångspunkten att i största möjliga utsträckning samarbeta enligt bestämmelserna i detta rambeslut, samt med beaktande av dess syfte. Alla beslut om att tillämpa denna vägransgrund bör grundas på en analys från fall till fall och samråd mellan de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten.
- (22) Den tidsgräns som avses i artikel 12.2 bör av medlemsstaterna genomföras på sådant sätt att det slutliga beslutet, inklusive ett förfarande för överklagande, som huvudregel slutförs inom 90 dagar.
- (23) Enligt artikel 18.1, och med förbehåll för de undantag som föreskrivs i punkt 2 ska specialitetsregeln gälla endast om personen har överförs till den verkställande staten. Detta rambeslut bör därför inte tillämpas om personen inte har överförs till den verkställande staten, till exempel om personen har flytt till den verkställande staten.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Definitioner

I detta rambeslut avses med

- a) dom: ett beslut eller avgörande som fattats av en domstol i den utfärdande staten och som vunnit laga kraft och innebär att en fysisk person ådöms en påföljd,
- b) påföljd: fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd som utdöms under en begränsad eller obegränsad tid på grund av en straffbar gärning efter ett straffrättsligt förfarande,

⁽⁴⁾ EGT L 251, 3.10.2003, s. 12.

⁽⁵⁾ EGT L 16, 23.1.2004, s. 44.

⁽⁶⁾ EGT L 158, 30.4.2004, s. 77.

- c) utfärdande stat: den medlemsstat där en dom meddelas,
- d) verkställande stat: den medlemsstat till vilken en dom översänds för erkännande och verkställighet.

Artikel 2

Fastställande av behöriga myndigheter

1. Varje medlemsstat ska underrätta rådets generalsekretariat om vilken eller vilka myndigheter som enligt nationell lag är behöriga enligt detta rambeslut när medlemsstaten är utfärdande stat eller verkställande stat.
2. Rådets generalsekretariat ska hålla den erhållna informationen tillgänglig för alla medlemsstater och för kommissionen.

Artikel 3

Syfte och tillämpningsområde

1. Syftet med detta rambeslut är att fastställa regler enligt vilka medlemsstaterna, för att underlätta en social återanpassning av den dömda personen, ska erkänna en dom och verkställa påföljden.
2. Detta rambeslut ska tillämpas om den dömda personen befinner sig i den utfärdande eller den verkställande staten.
3. Detta rambeslut ska endast tillämpas på erkännande av domar och verkställighet av påföljder i den mening som avses i detta rambeslut. Om utöver påföljden, böter dömts ut och/eller beslut om förverkande meddelats, men ännu inte betalats, indrivits eller verkställts, ska detta inte hindra översändandet av en dom. Erkännandet och verkställigheten av sådana avgöranden om böter och förverkande i en annan medlemsstat ska grundas på de tillämpliga instrumenten mellan medlemsstaterna, särskilt rådets rambeslut 2005/214/RIF av den 24 februari 2005 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på bötesstraff ⁽⁷⁾ och rådets rambeslut 2006/783/RIF av den 6 oktober 2006 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande ⁽⁸⁾.
4. Detta rambeslut ska inte påverka skyldigheten att iaktta de grundläggande rättigheter och de grundläggande rättsprinciper som återges i artikel 6 i fördraget.

KAPITEL II

ERKÄNNANDE AV DOMAR OCH VERKSTÄLLIGHET AV PÅFÖLJDER

Artikel 4

Kriterier för översändande av en dom och ett intyg till en annan medlemsstat

1. Förutsatt att den dömda personen befinner sig i den utfärdande staten eller i den verkställande staten och förutsatt att denna person gett sitt samtycke, om detta krävs enligt artikel 6, får en dom tillsammans med intyget, för vilket ett standardformulär återges i bilaga I, översändas till någon av följande medlemsstater:
 - a) Den medlemsstat där den dömda personen är medborgare och där han eller hon bor.
 - b) Den medlemsstat där han eller hon är medborgare och till vilken medlemsstat, som dock inte får vara den stat där han eller hon bor, den dömda personen kommer att utvisas eller avvisas när han eller hon friges efter verkställigheten av påföljden på grund av ett utvisnings- eller avvisningsbeslut eller ett annat beslut om avlägsnande som ingår i domen eller i ett rättsligt eller ett administrativt beslut eller någon annan åtgärd som vidtas till följd av domen.

⁽⁷⁾ EGT L 76, 22.3.2005, s. 16.

⁽⁸⁾ EGT L 328, 24.11.2006, s. 59.

c) Annan medlemsstat än sådan medlemsstat som avses i a eller b, vars behöriga myndigheter samtycker till att få domen och intyget översänt till den medlemsstaten.

2. Översändandet av domen och intyget får ske när den behöriga myndigheten i den utfärdande staten efter samråd, i lämpliga fall, mellan de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten, är förvissad om att verkställighet av påföljden i den verkställande staten skulle tjäna syftet att underlätta den dömda personens sociala återanpassning.

3. Innan domen och intyget översänds, får den behöriga myndigheten i den utfärdande staten på lämpligt sätt samråda med den behöriga myndigheten i den verkställande staten. Samråd ska vara obligatoriskt i de fall som avses i punkt 1 c. I dessa fall ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten utan dröjsmål underrätta den utfärdande staten om sitt beslut att samtycka eller inte samtycka till översändandet av domen.

4. Under detta samråd får den behöriga myndigheten i den verkställande staten avge ett motiverat yttrande till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten, enligt vilket verkställande av påföljden i den verkställande staten inte skulle tjäna syftet att underlätta den dömda personens sociala och gynnsamma återanpassning till samhället.

Om inget samråd har ägt rum får ett sådant yttrande avges utan dröjsmål när domen och intyget har översänts. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten ska ta ställning till detta yttrande och besluta om intyget ska återkallas eller ej.

5. Den verkställande staten får på eget initiativ begära att den utfärdande staten översänder domen tillsammans med intyget. Den dömda personen får också begära att de behöriga myndigheterna i den utfärdande eller den verkställande staten inleder ett förfarande för att översända domen och intyget enligt detta rambeslut. Framställningar som görs enligt denna punkt ska inte medföra någon skyldighet för den utfärdande staten att översända domen tillsammans med intyget.

6. När medlemsstaterna genomför detta rambeslut ska de anta bestämmelser, som i synnerhet beaktar syftet att underlätta den dömda personens återanpassning, och som ska ligga till grund för deras behöriga myndigheter när dessa fattar beslut om att samtycka eller inte samtycka till översändandet av domen och intyget i fall enligt punkt 1 c.

7. Varje medlemsstat får, antingen när detta rambeslut antas eller senare, till rådets generalsekretariat anmäla att dess förhandssamtycke enligt punkt 1 c inte ska krävas för översändande av domen och intyget i förbindelserna med andra medlemsstater som gjort samma anmälan

a) om den dömda personen bor och sedan minst fem år är stadigvarande lagligt bosatt i den verkställande staten och kommer att få behålla sitt permanenta uppehållstillstånd i den staten, och/eller

b) om den dömda personen, i andra fall än de som avses i punkt 1 a och b, är medborgare i den verkställande staten.

I de fall som avses i led a ska permanent uppehållstillstånd betyda att den berörda personen

— är berättigad till permanent uppehållstillstånd i den berörda medlemsstaten i överensstämmelse med nationell lagstiftning som genomför den gemenskapslagstiftning som antagits på grundval av artiklarna 18, 40, 44 och 52 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, eller

— har ett giltigt uppehållstillstånd som permanent eller varaktigt bosatt i den berörda medlemsstaten i överensstämmelse med den nationella lagstiftning som genomför den gemenskapslagstiftning som antagits på grundval av artikel 63 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, när det gäller medlemsstater på vilka denna gemenskapslagstiftning är tillämplig, eller i enlighet med nationell lagstiftning, när det gäller medlemsstater på vilka den inte är tillämplig.

Artikel 5

Översändande av domen och intyget

1. Domen, eller en bestyrkt kopia av den, tillsammans med intyget ska av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten översändas direkt till den behöriga myndigheten i den verkställande staten, på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning under omständigheter som möjliggör för den verkställande staten att fastställa äktheten. Originalen av domen, eller en bestyrkt kopia av den, och originalet av intyget ska på begäran av den verkställande staten översändas dit. All officiell kommunikation ska också ske direkt mellan de nämnda behöriga myndigheterna.

2. Intyget ska vara undertecknat av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten, vilken också ska intyga att dess innehåll är korrekt.
3. Den utfärdande staten ska översända domen tillsammans med intyget till endast en verkställande stat åt gången.
4. Om den behöriga myndigheten i den verkställande staten inte är känd av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten, ska den sistnämnda vidta alla nödvändiga efterforskningar för att erhålla sådan information från den verkställande staten, även genom kontaktpunkterna i det europeiska rättsliga nätverk som inrättades genom rådets gemensamma åtgärd 98/428/RIF⁽⁹⁾.
5. Om en myndighet i den verkställande staten tar emot en dom tillsammans med ett intyg och inte är behörig att erkänna denna och vidta de åtgärder som krävs för att verkställa den, ska den på eget initiativ översända domen tillsammans med intyget till den behöriga myndigheten i den verkställande staten och underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om detta.

Artikel 6

Underrättelse till den dömda personen och dennes inställning

1. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2, får en dom tillsammans med ett intyg endast överlämnas till den verkställande staten för erkännande och verkställighet av påföljden med den dömda personens samtycke i enlighet med den utfärdande statens lagstiftning.
2. Den dömda personens samtycke ska inte krävas, när domen tillsammans med intyget översänds
 - a) till den medlemsstat där den dömda personen är medborgare och där han eller hon bor,
 - b) till den medlemsstat till vilken den dömda personen kommer att utvisas eller avvisas när han eller hon friges efter verkställigheten av påföljden på grund av ett utvisnings- eller avvisningsbeslut eller ett annat beslut om avlägsnande som ingår i domen eller i ett rättsligt eller ett administrativt beslut eller någon annan åtgärd som vidtas till följd av domen,
 - c) till den medlemsstat till vilken den dömda personen har flytt eller på annat sätt återvänt på grund av ett stundande straffrättsligt förfarande mot honom eller henne i den utfärdande staten eller efter en fällande dom i den utfärdande staten.
3. I alla de fall där den dömda personen fortfarande befinner sig i den utfärdande staten ska denne ges tillfälle att muntligen eller skriftligen uttrycka sin inställning. Om den utfärdande staten anser det nödvändigt på grund av den dömda personens ålder eller fysiska eller psykiska tillstånd, ska hans eller hennes lagliga ställföreträdare ges tillfälle att yttra sig.

Den dömda personens uppfattning ska beaktas när frågan om översändande av domen tillsammans med intyget avgörs. Om personen har använt sig av den möjlighet som föreskrivs i denna punkt, ska den dömda personens inställning översändas till den verkställande staten, särskilt med hänsyn till artikel 4.4. Om den dömda personen har framfört sin uppfattning muntligen, ska den utfärdande staten se till att den verkställande staten har tillgång till den skriftliga uppteckningen av denna.

4. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten ska underrätta den dömda personen, på ett språk som han eller hon förstår, om att den har beslutat att översända domen tillsammans med intyget med hjälp av det standardformulär för underrättelse som anges i bilaga II. Om den dömda personen befinner sig i den verkställande staten när detta beslut fattas, ska formuläret översändas till den verkställande staten, som ska underrätta den dömda personen om detta.
5. Punkt 2 a ska inte tillämpas i förhållande till Polen som utfärdande och verkställande stat i de fall där domen har meddelats innan fem år har förflutit räknat från och med den 5 december 2011. Polen får när som helst anmäla till rådets generalsekretariat att landet inte längre kommer att använda sig av detta undantag.

⁽⁹⁾ EGT L 191, 7.7.1998, s. 4.

Artikel 7

Dubbel straffbarhet

1. Följande brott ska medföra erkännande av domen och verkställighet av påföljden enligt villkoren i detta rambeslut och utan kontroll av om det föreligger dubbel straffbarhet för gärningen, förutsatt att brotten, som de definieras i den utfärdande statens lagstiftning, är straffbara i den utfärdande staten och kan leda till fängelse eller en annan frihetsberövande åtgärd under en längsta tid av minst tre år:

- Deltagande i en kriminell organisation.
- Terrorism.
- Människohandel.
- Sexuellt utnyttjande av barn samt barnpornografi.
- Olaglig handel med narkotika och psykotropa ämnen.
- Olaglig handel med vapen, ammunition och sprängämnen.
- Korruption.
- Bedrägeri, inbegripet bedrägeri som riktar sig mot Europeiska gemenskapernas ekonomiska intressen enligt konventionen av den 26 juli 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen ⁽¹⁰⁾.
- Tvätt av vinning av brott.
- Penningförfalskning, inklusive förfalskning av euron.
- IT-brottslighet.
- Miljöbrott, inbegripet olaglig handel med hotade djurarter och hotade växtarter och växtsorter.
- Hjälp till olovlig inresa och olovlig vistelse.
- Mord och grov misshandel.
- Olaglig handel med mänskliga organ och vävnader.
- Människorov, olaga frihetsberövande och tagande av gisslan.
- Rasism och främlingsfientlighet.
- Organiserad stöld eller väpnat rån.
- Olaglig handel med kulturföremål, inbegripet antikviteter och konstverk.
- Svindleri.
- Beskyddarverksamhet och utpressning.
- Förfalskning och piratkopiering.
- Förfalskning av administrativa dokument och handel med sådana förfalskningar.
- Förfalskning av betalningsmedel.
- Olaglig handel med hormonpreparat och andra tillväxsubstanter.
- Olaglig handel med nukleära och radioaktiva ämnen.
- Handel med stulna fordon.
- Våldtäkt.
- Mordbrand.
- Brott som omfattas av den internationella brottmålsdomstolens behörighet.
- Kapning av flygplan eller fartyg.
- Sabotage.

2. Rådet får, efter att ha hört Europaparlamentet i enlighet med artikel 39.1 i fördraget om Europeiska unionen, när som helst enhälligt besluta att lägga till andra kategorier av brott i förteckningen i punkt 1. Rådet ska på grundval av den rapport som det erhåller i enlighet med artikel 29.5 i detta rambeslut bedöma om förteckningen ska utvidgas eller ändras.

⁽¹⁰⁾ EUT C 316, 27.11.1995, s. 49.

3. När det gäller andra brott än de som omfattas av punkt 1 får den verkställande staten låta erkännande av domen och verkställighet av påföljden förenas med villkoret att de gärningar som föranlett domen ska utgöra ett brott enligt den verkställande statens lagstiftning, oberoende av brottsrekvisit eller brottets rättsliga rubricering.

4. Varje medlemsstat får när detta rambeslut antas eller senare genom en förklaring till rådets generalsekretariat ange att den inte kommer att tillämpa punkt 1. En sådan förklaring får när som helst återkallas. Förklaringar eller återkallanden av dessa ska offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning.

Artikel 8

Erkännande av domen och verkställighet av påföljden

1. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska erkänna en dom som har översänts i enlighet med artikel 4 och i enlighet med förfarandet i artikel 5 och omedelbart vidta alla nödvändiga åtgärder för verkställighet av påföljden, såvida inte denna myndighet beslutar att åberopa något av skälen för att vägra erkännande eller verkställighet enligt artikel 9.

2. Om påföljdens längd är oförenlig med den verkställande statens lagstiftning, får den behöriga myndigheten i den verkställande staten endast besluta att anpassa påföljden om påföljden överstiger det strängaste straff som föreskrivs för liknande brott enligt den nationella lagstiftningen. Den anpassade påföljden får inte understiga det strängaste straff som föreskrivs för liknande brott enligt den verkställande statens nationella lagstiftning.

3. Om påföljdens art är oförenlig med den verkställande statens lagstiftning, får den behöriga myndigheten i den verkställande staten anpassa påföljden till ett straff eller en åtgärd som i dess egen lagstiftning föreskrivs för liknande brott. Ett sådant straff eller en sådan åtgärd ska så nära som möjligt motsvara den påföljd som dömts ut i den utfärdande staten och påföljden får därför inte omvandlas till bötesstraff.

4. Den anpassade påföljden får inte i förhållande till sin art eller längd vara strängare än den påföljd som utdömts i den utfärdande staten.

Artikel 9

Skäl för att inte erkänna en dom och verkställa en påföljd

1. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten får vägra att erkänna domen och verkställa påföljden, om
 - a) det intyg som avses i artikel 4 är ofullständigt eller uppenbarligen inte motsvarar domen och inte har kompletterats eller korrigerats inom en rimlig tidsfrist som den behöriga myndigheten i den verkställande staten har bestämt,
 - b) de kriterier som anges i artikel 4.1 inte är uppfyllda,
 - c) verkställighet av påföljden skulle strida mot principen om *ne bis in idem*,
 - d) i fall som avses i artikel 7.3 och, såvida den verkställande staten har lämnat en förklaring enligt artikel 7.4, i fall som avses i artikel 7.1, domen avser gärningar som inte skulle utgöra ett brott enligt den verkställande statens lagstiftning. När det gäller skatter och andra avgifter, tullar och valutatransaktioner får dock verkställighet av domen inte vägras av det skälet att den verkställande statens lagstiftning inte föreskriver samma typ av skatter eller avgifter eller att den inte innehåller samma slags bestämmelser om skatter och andra avgifter, tullar och valutatransaktioner som den utfärdande statens lagstiftning,
 - e) verkställighet av påföljden har preskriberats enligt den verkställande statens lagstiftning,
 - f) det enligt lagen i den verkställande staten föreligger immunitet, som gör det omöjligt att verkställa påföljden,
 - g) påföljden har ådömts en person som enligt lagen i den verkställande staten på grund av sin ålder inte kan göras straffrättsligt ansvarig för de gärningar som domen avser,
 - h) mindre än sex månader av påföljden återstår att avtjäna vid den tidpunkt när domen tas emot av den behöriga myndigheten i den verkställande staten,

- i) den berörda personen, enligt det intyg som avses i artikel 4 inte var personligen närvarande vid den förhandling som ledde till avgörandet, såvida det inte i intyget anges att personen, i enlighet med ytterligare processuella krav i den utfärdande statens nationella lagstiftning
- i) i god tid
- antingen kallats personligen och därigenom underrättades om tid och plats för den förhandling som ledde till avgörandet, eller på annat sätt faktiskt officiellt underrättades om tid och plats för förhandlingen, på ett sådant sätt att man otvetydigt kan slå fast att han eller hon hade kännedom om den planerade förhandlingen,
- Och
- underrättades om att ett avgörande kunde meddelas även om han eller hon inte var personligen närvarande vid förhandlingen,
- eller
- ii) i vetskap om den planerade förhandlingen hade gett i uppdrag åt ett juridiskt ombud som antingen utsetts av den berörda personen eller av staten att försvara honom eller henne vid förhandlingen och faktiskt försvarades av ombudet vid förhandlingen,
- eller
- iii) efter att ha delgivits avgörandet och uttryckligen underrättats om rätten till förnyad prövning eller överklagande och om rätten att få delta och få själva sakfrågan prövad på nytt inklusive nytt bevismaterial, vilket kan leda till att det ursprungliga avgörandet upphävs,
- uttryckligen förklarade att han eller hon inte bestred avgörandet,
- eller
- inte begärde förnyad prövning eller överklagade inom den tillämpliga tidsramen,
- j) den verkställande staten innan ett beslut fattas i enlighet med artikel 12.1 gör en framställning i enlighet med artikel 18.3 och den utfärdande staten i enlighet med artikel 18.2 g inte samtycker till att den berörda personen åtalas, döms eller på annat sätt berövas sin frihet i den verkställande staten för något annat brott, som begicks före överförandet, än det brott för vilket personen överförts,
- k) den påföljd som ådömts omfattar en åtgärd som innebär psykiatrisk vård eller hälso- och sjukvård eller annan frihetsberövande åtgärd som, trots artikel 8.3, inte kan verkställas av den verkställande staten i enlighet med dess rättssystem eller hälso- och sjukvårdssystem,
- l) domen avser straffbara gärningar som enligt den verkställande statens lagstiftning anses ha begåtts helt eller till stor eller väsentlig del på dess territorium eller på en plats som kan likställas med dess territorium.

2. Ett beslut enligt punkt 1 som rör brott som delvis har begåtts på den verkställande statens territorium eller på en plats som kan likställas med dess territorium ska fattas av den behöriga myndigheten i exceptionella fall där de specifika omständigheterna i varje enskilt fall ska beaktas och där särskild hänsyn ska tas till om brottet till stor eller väsentlig del har begåtts i den utfärdande staten.

3. I de fall som avses i punkt 1 a, b, c, i, k och l ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten, innan den fattar ett beslut om att inte erkänna domen och verkställa påföljden, på lämpligt sätt samråda med den behöriga myndigheten i den utfärdande staten och i tillämpliga fall anmoda denna att utan dröjsmål tillhandahålla alla nödvändiga ytterligare upplysningar.

Artikel 10

Delvis erkännande och verkställighet

1. Om den behöriga myndigheten i den verkställande staten kan överväga att delvis erkänna domen och verkställa påföljden får den, innan den beslutar att helt vägra erkännande av domen och verkställighet av påföljden, samråda med den behöriga myndigheten i den utfärdande staten för att nå fram till en överenskommelse i enlighet med punkt 2.

2. De behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten får i varje enskilt fall komma överens om delvis erkännande och verkställighet av en påföljd i enlighet med de villkor som de fastställer, under förutsättning att erkännandet och verkställigheten inte leder till att påföljden blir strängare. Om en sådan överenskommelse saknas, ska intyget dras tillbaka.

Artikel 11

Uppskjutande av erkännande av domen

Om det intyg som avses i artikel 4 är ofullständigt eller uppenbarligen inte motsvarar domen får erkännandet av domen skjutas upp i den verkställande staten till dess att intyget har kompletterats eller korrigerats inom en rimlig tidsfrist som den verkställande staten bestämmer.

Artikel 12

Beslut om verkställighet av påföljden och tidsfrister

1. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska så snart som möjligt besluta om den ska erkänna domen och verkställa påföljden samt underrätta den utfärdande staten om detta och om ett eventuellt beslut om att anpassa påföljden i enlighet med artikel 8.2 och 8.3.
2. Det slutgiltiga beslutet om erkännande av domen och verkställighet av påföljden ska fattas inom 90 dagar från mottagandet av domen och intyget, om det inte finns skäl för uppskjutande enligt artikel 11 eller artikel 23.3.
3. Om den behöriga myndigheten i den verkställande staten i undantagsfall inte kan hålla tidsfristen i punkt 2, ska den utan dröjsmål på vilket sätt som helst underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten och ange skälen till förseningen och den tid som uppskattningsvis behövs för att det slutgiltiga beslutet ska fattas.

Artikel 13

Återkallande av intyget

Den utfärdande staten får, så länge verkställigheten av påföljden i den verkställande staten inte har påbörjats, återkalla intyget från den staten och ska då uppge skälen till detta. Den verkställande staten ska efter det att intyget återkallats inte längre verkställa påföljden.

Artikel 14

Provisoriskt anhållande

I fall där den dömda personen befinner sig i den verkställande staten får den verkställande staten, på den utfärdande statens begäran, innan domen och intyget anlänt eller före beslutet att erkänna domen och verkställa påföljden, anhålla den dömda personen eller vidta någon annan åtgärd för att säkerställa att den dömda personen stannar kvar på dess territorium, i avvaktan på ett beslut om erkännande av domen och verkställighet av påföljden. Påföljden får inte förlängas till följd av att någon period tillbringats i häkte på grund av denna bestämmelse.

Artikel 15

Överförande av dömda personer

1. Om den dömda personen befinner sig i den utfärdande staten, ska han eller hon överföras till den verkställande staten vid en tidpunkt som de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten kommer överens om, dock senast 30 dagar efter det att den verkställande staten har fattat det slutgiltiga beslutet om att erkänna domen och verkställa påföljden.

2. Om oförutsedda omständigheter hindrar att den dömda personen överförs inom den tidsfrist som anges i punkt 1, ska de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten omedelbart kontakta varandra. Överförandet ska äga rum så snart dessa omständigheter inte längre föreligger. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten ska omedelbart informera den behöriga myndigheten i den verkställande staten och de ska komma överens om en ny tidpunkt för överförandet. I sådant fall ska överförandet äga rum inom tio dagar från och med den nya tidpunkt som överenskommits.

Artikel 16

Transitering

1. Varje medlemsstat ska, i enlighet med nationell rätt, tillåta transitering genom sitt territorium av en dömd person som överförs till den verkställande staten, förutsatt att en kopia av det intyg som avses i artikel 4 har översänts till den medlemsstaten av den utfärdande staten tillsammans med framställningen om transitering. Framställningen om transitering och intyget får överföras på valfritt sätt, under förutsättning att det lämnar en skriftlig uppteckning. På begäran av den medlemsstat som ska tillåta transiteringen ska den utfärdande staten tillhandahålla en översättning av intyget till ett av de språk, angivet i framställningen, som den medlemsstat som mottagit framställningen om transitering godkänner.

2. När den medlemsstat som mottagit framställningen om transitering tar emot en sådan framställning ska den informera den utfärdande staten om den inte kan garantera att den dömda personen inte kommer att lagföras eller, med undantag för vad som förskrivs i punkt 1, kvarhållas eller på annat sätt få sin frihet inskränkt på dess territorium för ett brott som begicks eller en påföljd som dömts ut före hans eller hennes utresa från den utfärdande statens territorium. I detta fall kan den utfärdande staten återkalla sin begäran.

3. Den medlemsstat som mottagit framställningen om transitering ska informera om sitt beslut, vilket ska fattas med prioritet senast en vecka efter mottagandet av framställningen och enligt samma förfarande. Ett sådant beslut kan skjutas upp till dess att översättningen har översänts till den medlemsstat som mottagit framställningen om transitering, om en sådan översättning krävs enligt punkt 1.

4. Den medlemsstat som mottagit en framställning om transitering får hålla den dömda personen i förvar endast under den tid som krävs för transitering genom dess territorium.

5. Vid transport med flyg utan planerad mellanlandning ska det inte krävas någon framställning om transitering. Om en oplanerad mellanlandning görs, ska emellertid den utfärdande medlemsstaten lämna de uppgifter som avses i punkt 1 inom 72 timmar.

Artikel 17

Lag som reglerar verkställigheten

1. Verkställigheten av en påföljd ska regleras enligt lagen i den verkställande staten. Myndigheterna i den verkställande staten ska, om inte annat följer av punkterna 2 och 3, ha behörighet att besluta om genomförandet av verkställigheten och att fastställa alla åtgärder i samband därmed, inklusive grunderna för förtida eller villkorlig frigivning.

2. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska från den frihetsberövande påföljden dra av den tid som den dömda personen redan avtjänat som frihetsberövad i anledning av det brott som låg till grund för domen.

3. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska på begäran underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om tillämpliga bestämmelser om förtida eller villkorlig frigivning. Den utfärdande staten kan samtycka till att tillämpa sådana bestämmelser eller återkalla intyget.

4. Medlemsstaterna får fastställa att de vid beslut om förtida eller villkorlig frigivning får ta hänsyn till de bestämmelser i nationell lagstiftning som den utfärdande staten angivit enligt vilka personen är berättigad till villkorlig frigivning vid en viss tidpunkt.

Artikel 18

Specialitetsbestämmelse

1. Om inte annat följer av punkt 2, får en person som överförs till den verkställande staten enligt detta rambeslut inte åtalas, dömas eller på annat sätt berövas sin frihet för något annat brott som begicks före överförandet, än det brott för vilket personen överförs.

2. Punkt 1 ska inte tillämpas i följande fall:

- a) Personen har haft möjlighet att lämna territoriet i den verkställande staten men inte har gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till detta territorium efter att ha lämnat det.
- b) Brottet kan inte leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd.
- c) Det straffrättsliga förfarandet föranleder inte tillämpning av en åtgärd som innebär att den personliga friheten inskränks.
- d) Den dömda personen kommer att bli föremål för en icke frihetsberövande påföljd, särskilt ett bötesstraff eller en åtgärd som träder i stället för detta, även om påföljden inskränker den personliga friheten.
- e) Den dömda personen har samtyckt till överförandet.
- f) Den dömda personen har efter överförandet uttryckligen avstått från att utnyttja specialitetsbestämmelsen med avseende på specifika gärningar som begåtts före överförandet. Avståendet ska göras inför de behöriga rättsliga myndigheterna i den verkställande staten och protokollföras i enlighet med denna stats nationella lagstiftning. Avståendet ska inhämtas så att det framgår att personen har gjort detta frivilligt och fullt medveten om följderna av detta. Personen ska i detta syfte ha rätt till juridiskt biträde.
- g) I andra fall än de som omnämns under leden a–f, när den utfärdande staten ger sitt samtycke i enlighet med punkt 3.

3. En framställan om samtycke ska överlämnas till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten tillsammans med de uppgifter som anges i artikel 8.1 i rambeslut 2002/584/RIF och åtföljas av en översättning enligt artikel 8.2 däri. Samtycke ska ges om det föreligger en skyldighet att överlämna personen enligt det rambeslutet. Beslutet ska fattas senast 30 dagar efter det att framställningen har mottagits. I de situationer som anges i artikel 5 i det rambeslutet måste de garantier som föreskrivs i den artikeln lämnas av den utfärdande staten.

Artikel 19

Amnesti, nåd, omprövning av dom

1. Amnesti eller nåd får beviljas av både den utfärdande staten och den verkställande staten.
2. Endast den utfärdande staten får fatta beslut om ansökan om omprövning av den dom varigenom den påföljd som ska verkställas enligt detta rambeslut utdömdes.

Artikel 20

Information från den utfärdande staten

1. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten ska omedelbart informera den behöriga myndigheten i den verkställande staten om varje beslut eller åtgärd som innebär att påföljden omedelbart eller inom en viss tid inte längre kan verkställas.

2. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska upphöra med verkställigheten av påföljden så snart den erhåller information från den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om det beslut eller den åtgärd som avses i punkt 1.

Artikel 21

Information från den verkställande staten

Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska utan dröjsmål och på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning informera den behöriga myndigheten i den utfärdande staten

- a) om att domen och intyget vidarebefordras till den behöriga myndighet som är ansvarig för verkställigheten i enlighet med artikel 5.5,
- b) om att det i praktiken är omöjligt att verkställa påföljden på grund av att den dömda personen, efter det att domen och intyget har överförts till den verkställande staten, inte kan påträffas på den verkställande statens territorium; i detta fall ska den verkställande staten inte ha någon skyldighet att verkställa påföljden,
- c) om det slutliga beslutet att erkänna domen och verkställa påföljden, tillsammans med datumet för beslutet,
- d) om ett beslut att i enlighet med artikel 9 inte erkänna domen och verkställa påföljden samt skälen till beslutet,
- e) om ett beslut att anpassa påföljden enligt artikel 8.2 eller 8.3 samt skälen till beslutet,
- f) om ett beslut att inte verkställa påföljden av de skäl som anges i artikel 19.1 samt skälen till beslutet,
- g) om början och slutet på perioden med villkorlig frigivning, om detta anges i intyget av den utfärdande staten,
- h) om att den dömda personen har rymt från fängelset,
- i) om att påföljden har verkställts, så snart verkställigheten har fullföljts.

Artikel 22

Följder av överförande av den dömda personen

1. Om inte annat följer av punkt 2, får den utfärdande staten inte fortsätta verkställigheten av påföljden, när verkställigheten har påbörjats i den verkställande staten.
2. Rätten att verkställa påföljden ska återgå till den utfärdande staten, när denna har underrättats av den verkställande staten om att påföljden inte fullföljts enligt artikel 21 h.

Artikel 23

Språk

1. Intyget ska översättas till det officiella språket eller något av de officiella språken i den verkställande staten. Varje medlemsstat får när detta rambeslut antas eller senare i en förklaring som deponeras vid rådets generalsekretariat tillkännage att den godtar en översättning till ett eller flera andra av de officiella språken i Europeiska unionens institutioner.
2. Om inte annat följer av punkt 3, ska ingen översättning av domen krävas.
3. Varje medlemsstat får när detta rambeslut antas eller senare i en förklaring som deponeras vid rådets generalsekretariat, tillkännage att den som verkställande stat, i de fall där den anser att intygets innehåll är otillräckligt för att besluta om verkställighet av påföljden, omedelbart efter att ha mottagit domen och intyget får begära att domen eller väsentliga delar av den åtföljs av en översättning till det officiella språket eller något av de officiella språken i den verkställande staten eller till ett eller flera av de officiella språken i Europeiska unionens institutioner. En sådan begäran ska göras efter samråd mellan de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten om det behövs för att indikera vilka väsentliga delar av domen som ska översättas.

Beslutet om erkännande av domen och verkställighet av påföljden kan skjutas upp till dess att översättningen har översänts av den utfärdande staten till den verkställande staten eller, om den verkställande staten beslutar att översätta domen på egen bekostnad, till dess att översättningen har erhållits.

Artikel 24

Kostnader

Den verkställande staten ska stå för kostnader som uppstår till följd av tillämpningen av detta rambeslut, förutom kostnaderna för överförandet av den dömda personen till den verkställande staten och sådana kostnader som uteslutande uppkommer på den utfärdande statens territorium.

Artikel 25

Verkställighet av påföljder till följd av en europeisk arresteringsorder

Utan att det påverkar bestämmelserna i rambeslut 2002/584/RIF ska bestämmelserna i det här rambeslutet i tillämpliga delar, i den utsträckning de är förenliga med bestämmelserna i det rambeslutet, gälla vid verkställighet av påföljder i de fall där en medlemsstat åtar sig att verkställa påföljden enligt artikel 4.6 i det rambeslutet eller där den i enlighet med artikel 5.3 i det rambeslutet har ställt som villkor att personen, i syfte att undvika straffrihet, ska återsändas för att avtjäna påföljden i den berörda medlemsstaten.

KAPITEL III

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 26

Förhållande till andra avtal och överenskommelser

1. Bestämmelserna i detta rambeslut ska, utan att det påverkar deras tillämpning i förbindelserna mellan medlemsstater och tredjeland eller deras tillämpning under övergångsperioden enligt artikel 28, från och med den 5 december 2011 ersätta motsvarande konventionsbestämmelser som gäller förbindelserna mellan medlemsstaterna:

- Den europeiska konventionen om överförande av dömda personer av den 21 mars 1983 och tilläggsprotokollet till denna av den 18 december 1997.
- Den europeiska konventionen om brottmålsdoms internationella rättsverkningar av den 28 maj 1970.
- Avdelning III, kapitel 5, i tillämpningskonventionen av den 19 juni 1990 till Schengenavtalet av den 14 juni 1985 om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna.
- Konventionen mellan Europeiska gemenskapernas medlemsstater om verkställighet av utländska domar i brottmål av den 13 november 1991.

2. Medlemsstaterna får fortsätta tillämpa de bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser som är i kraft efter den 27 november 2008, i den mån de gör det möjligt att fördjupa eller vidga rambeslutets målsättningar och bidrar till att ytterligare förenkla eller underlätta förfarandena för verkställighet av påföljder.

3. Medlemsstaterna får ingå bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser efter den 5 december 2008, i den mån dessa avtal eller överenskommelser gör det möjligt att fördjupa eller vidga rambeslutets målsättningar och bidrar till att ytterligare förenkla eller underlätta förfarandena för verkställighet av påföljder.

4. Medlemsstaterna ska senast den 5 mars 2009 underrätta rådet och kommissionen om de gällande avtal och överenskommelser enligt punkt 2 som de önskar fortsätta att tillämpa. Medlemsstaterna ska även underrätta rådet och kommissionen om nya avtal eller överenskommelser enligt punkt 3, senast tre månader efter att de har undertecknats.

*Artikel 27***Territoriell tillämpning**

Detta rambeslut ska tillämpas på Gibraltar.

*Artikel 28***Övergångsbestämmelse**

1. För framställningar som mottagits före den 5 december 2011 kommer även fortsättningsvis gällande rättsliga instrument om överförande av dömda personer att vara i kraft. För framställningar som tas emot efter detta datum ska de regler gälla som antas av medlemsstaterna i enlighet med detta rambeslut.
2. Medlemsstaterna får dock, när rådet antar detta rambeslut, avge en förklaring, där de anger att de, i de fall då den lagakraftvunna domen utfärdats före en av medlemsstaten angiven tidpunkt, som utfärdande och verkställande stat kommer att fortsätta att tillämpa de rättsliga instrument om överförande av dömda personer som är i kraft före den 5 december 2011. Om en sådan förklaring har avgetts, ska dessa instrument tillämpas i sådana fall i förhållande till alla medlemsstater oavsett om de har avgett en motsvarande förklaring eller inte. Ifrågavarande tidpunkt får inte vara senare än den 5 december 2011. Denna förklaring ska offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning. Den kan återkallas när som helst.

*Artikel 29***Genomförande**

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa detta rambeslut senast den 5 december 2011.
2. Medlemsstaterna ska till rådets generalsekretariat och kommissionen överlämna texten till de bestämmelser genom vilka skyldigheterna enligt detta rambeslut införlivas med deras nationella lagstiftning. På grundval av en rapport som kommissionen utarbetar med hjälp av denna information ska rådet senast den 5 december 2012 bedöma i vilken utsträckning medlemsstaterna har följt bestämmelserna i detta rambeslut.
3. Rådets generalsekretariat ska underrätta medlemsstaterna och kommissionen om de underrättelser eller förklaringar som lämnas i enlighet med artikel 4.7 och artikel 23.1 eller 23.3.
4. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 35.7 i fördraget om Europeiska unionen ska en medlemsstat, som vid tillämpningen av artikel 25 i detta rambeslut erfarit upprepade svårigheter, som inte har lösts genom bilaterala samråd, underrätta rådet och kommissionen om sina svårigheter. Kommissionen ska på grundval av en sådan underrättelse och all annan tillgänglig information om denna, upprätta en rapport åtföljd av eventuella förslag som bedöms lämpliga i syfte att avhjälpa dessa svårigheter.
5. Senast den 5 december 2013 ska kommissionen utarbeta en rapport på grundval av den mottagna informationen och komplettera denna med sådana förslag som den finner lämpliga. Rådet ska på grundval av rapporter och initiativ från kommissionen se över detta rambeslut, särskilt artikel 25, för att överväga om den ska ersättas av mer specifika bestämmelser.

*Artikel 30***Ikraftträdande**

Detta rambeslut träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

BILAGA II

INTYG FÖR ÖVERSÄNDADE

INTYG

enligt artikel 4 i rådets rambeslut 2008/909/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen ⁽¹⁾

- a) * Utfärdande stat:
 * Verkställande stat:

- b) Den domstol som har meddelat den lagakraftvunna domen i vilken påföljden dömts ut:
 Officiellt namn:
 Domen meddelades den (ange datum: dd-mm-åååå):
 Domen vann laga kraft den (ange datum: dd-mm-åååå):
 Domens referensnummer (i förekommande fall)

- c) Information om den myndighet som kan kontaktas för frågor om intyget:
- Typ av myndighet: Kryssa för tillämplig ruta:
☐ Central myndighet
☐ Domstol
☐ Annan myndighet
 - Kontaktuppgifter för den myndighet som avses i punkt c 1:
 Officiellt namn:

 Adress:

 Tfn (landskod) (riktnummer):
 Fax (landskod) (riktnummer):
 E-postadress (om sådan finns):
 - Möjliga språk för kontakter med myndigheten:
 - Kontaktuppgifter om den person/de personer som kan kontaktas för ytterligare information för verkställighet av domen eller för överenskommelse om förfarande för överförande (namn, titel/grad, tfn, fax och e-postadress), om andra än i punkt 2:

- d) Uppgifter om den person som har ådömts påföljden:
 Namn:
 Samtliga förnamn:
 Alias, i tillämpliga fall:
 Namn som ogift, i förekommande fall:

⁽¹⁾ Detta intyg måste skrivas på eller översättas till något av den verkställande medlemsstatens officiella språk eller något annat språk som godtas av denna stat.

Kön:

Nationalitet:

Id-nummer eller socialförsäkringsnummer (i förekommande fall):

Födelsedatum:

Födelseort:

Senast kända adress/bostadsort:

Om uppgift finns, det språk som personen förstår:

Den dömda personen befinner sig

☐ i den utfärdande staten och ska överföras till den verkställande staten,

☐ i den verkställande staten och verkställigheten ska ske i den staten.

Kompletterande information som ska lämnas om den finns tillgänglig och om så är lämpligt:

1. Foto och fingeravtryck av personen och/eller uppgift om vilken person som kan kontaktas för att erhålla informationen:

2. Den dömda personens typ av identitetskort eller pass och dess referensnummer:

3. Den dömda personens typ av uppehållstillstånd och dess referensnummer:

4. Andra relevanta uppgifter om den dömda personens familjemässiga, sociala eller yrkesmässiga band till den verkställande staten:

.....

e) Framställning från den utfärdande staten om provisoriskt anhållande (om den dömda personen befinner sig i den verkställande staten):

- ☐ Den utfärdande staten gör en framställning till den verkställande staten om att denna ska anhålla den dömda personen eller vidta någon annan åtgärd för att säkerställa att den dömda personen stannar kvar på dess territorium i avvaktan på ett beslut om erkännande och verkställighet av påföljden.
- ☐ Den utfärdande staten har redan gjort en framställning till den verkställande staten om att denna ska anhålla den dömda personen eller vidta andra åtgärder för att säkerställa att den dömda personen hålls kvar på dess territorium i avvaktan på ett beslut om erkännande och verkställighet av påföljden. Ange, om tillgängligt, namn på den myndighet i den verkställande staten som har fattat beslutet att göra en framställning om anhållande av personen:

.....

.....

.....

f) Uppgifter om eventuell tidigare europeisk arresteringsorder (nedan kallad "arresteringsorder"):

- ☐ En arresteringsorder har utfärdats i syfte att verkställa ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd och den verkställande staten åtar sig att verkställa påföljden eller den frihetsberövande åtgärden (artikel 4.6 i rambeslutet om en arresteringsorder).

Datum för utfärdandet av arresteringsordern och, i förekommande fall, referensnummer:

.....

Namn på den myndighet som utfärdade arresteringsordern:

Datum för beslut att åta sig verkställigheten och, i förekommande fall, referensnummer:

.....

Namn på den myndighet som utfärdade beslutet att verkställa påföljden:

.....

- ☐ En arresteringsorder har utfärdats i syfte att lagföra en person som är medborgare eller bosatt i den verkställande staten och den verkställande staten har överlämnat personen på villkor att personen ska återsändas till den verkställande staten för att där avtjäna det fängelsestraff eller den frihetsberövande åtgärd som dömts ut i den utfärdande medlemsstaten (artikel 5.3 i rambeslutet om en arresteringsorder).

Datum för beslutet att överlämna personen:

Namn på den myndighet som beslutade om överlämningen:

Beslutets referensnummer (i förekommande fall):

Datum för överlämning av personen (i förekommande fall):

- g) Skäl för översändande av domen och intyget (om ruta f har fyllts i behöver denna ruta inte fyllas i).

Domen och intyget översänds till den verkställande staten, eftersom den utfärdande myndigheten är förvissad om att verkställighet av påföljden i den verkställande staten skulle tjäna syftet att underlätta den dömda personens sociala återanpassning och:

- ☐ a) Den verkställande staten är den stat där den dömda personen är medborgare och där han eller hon bor.
- ☐ b) Den verkställande staten är den stat där den dömda personen är medborgare och till vilken den dömda personen kommer att utvisas eller avvisas när han eller hon frigges efter verkställigheten av påföljden på grund av ett utvisnings- eller avvisningsbeslut eller ett annat beslut om avlägsnande som ingår i domen eller i ett rättsligt eller ett administrativt beslut eller någon annan åtgärd som vidtas till följd av domen. Om utvisnings- eller avvisningsbeslutet eller beslutet om avlägsnande inte ingår i domen, ange namnet på den myndighet som utfärdade beslutet, datum för utfärdandet samt, i förekommande fall, referensnummer:
- ☐ c) Den verkställande staten är en annan stat än en stat som avses i a eller b, vars behöriga myndighet samtycker till översändande av domen och intyget till den staten.
- ☐ d) Den verkställande staten har gjort en anmälan enligt artikel 4.7 i rambeslutet, och
- ☐ det bekräftas att enligt den utfärdande statens behöriga myndighets kännedom bor den dömda personen i den verkställande staten och är sedan minst fem år stadigvarande lagligt bosatt i den staten och kommer att få behålla sitt permanenta uppehållstillstånd där, eller
- ☐ det bekräftas att den dömda personen är medborgare i den verkställande staten.

- h) Information om domen i vilken påföljden dömts ut:

1. Domen omfattar totalt brott.

En sammanfattning av fakta och en beskrivning av omständigheterna under vilka brottet eller brotten begicks, tidpunkt (datum och klockslag), plats och den dömda personens delaktighet i brottet eller brotten:

.....

.....

.....

.....

Brottets eller brottens beskaffenhet, brottsrubricering och den tillämpliga lagbestämmelse som domen grundar sig på:

.....

.....

.....

2. Markera i förekommande fall om det eller de brott som anges under punkt h 1, enligt definitionen i den utfärdande statens lagstiftning, utgör ett eller flera av följande brott, som i den utfärdande staten kan leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd i minst tre år:

- ☐ Deltagande i en kriminell organisation.
- ☐ Terrorism.
- ☐ Människohandel.
- ☐ Sexuellt utnyttjande av barn samt barnpornografi.
- ☐ Olaglig handel med narkotika och psykotropa ämnen.
- ☐ Olaglig handel med vapen, ammunition och sprängämnen.
- ☐ Korruption.
- ☐ Bedrägeri, inbegripet bedrägeri som riktar sig mot Europeiska gemenskapernas ekonomiska intressen enligt konventionen av den 26 juli 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen.
- ☐ Tvätt av vinning av brott.
- ☐ Penningförfalskning, inklusive förfalskning av euron.
- ☐ It-brottslighet.
- ☐ Miljöbrott, inbegripet olaglig handel med hotade djurarter och hotade växtarter och växtsorter.
- ☐ Hjälp till olovlig inresa och olovlig vistelse.
- ☐ Mord och grov misshandel.
- ☐ Olaglig handel med mänskliga organ och vävnader.
- ☐ Människorov, olaga frihetsberövande och tagande av gisslan.
- ☐ Rasism och främlingsfientlighet.
- ☐ Organiserad stöld eller väpnat rån.
- ☐ Olaglig handel med kulturföremål, inbegripet antikviteter och konstverk.
- ☐ Svindleri.
- ☐ Beskyddarverksamhet och utpressning.
- ☐ Förfalskning och piratkopiering.
- ☐ Förfalskning av administrativa dokument och handel med sådana förfalskningar.
- ☐ Förfalskning av betalningsmedel.
- ☐ Olaglig handel med hormonpreparat och andra tillväxsubstanter.
- ☐ Olaglig handel med nukleära och radioaktiva ämnen.
- ☐ Handel med stulna fordon.
- ☐ Våldtäkt.
- ☐ Mordbrand.
- ☐ Brott som omfattas av den internationella brottmålsdomstolens behörighet.
- ☐ Kapning av flygplan eller fartyg.
- ☐ Sabotage.

3. Om det eller de brott som anges i punkt 1 ovan inte omfattas av punkt 2 eller om domen och intyget översänds till en medlemsstat som har förklarat att den kommer att göra en kontroll av dubbel straffbarhet (artikel 7.4 i rambeslutet), lämna en fullständig beskrivning av brottet/brotten i fråga:

.....

.....

.....

i) Uppgifter om domen och påföljden:

1. Ange om personen var personligen närvarande vid den förhandling som ledde till avgörandet:

1. ☐ Ja, personen var personligen närvarande vid den förhandling som ledde till avgörandet.2. ☐ Nej, personen var inte personligen närvarande vid den förhandling som ledde till avgörandet.

3. Om ni har kryssat i rutan vid punkt 2 ovan, var vänlig och bekräfta att något av följande föreligger:

3.1a Personen kallades personligen den (dag/månad/år), och underrättades därigenom om tid och plats för den förhandling som ledde till avgörandet och underrättades om att ett avgörande kunde meddelas även om han eller hon inte var personligen närvarande vid förhandlingen,

ELLER

3.1b personen kallades inte personligen, men på annat sätt faktiskt underrättades officiellt om tid och plats för den förhandling som ledde till avgörandet, på ett sådant sätt att man otvetydigt kan slå fast att han eller hon hade kännedom om den planerade förhandlingen, och underrättades om att ett avgörande kunde meddelas även om han eller hon inte var personligen närvarande vid förhandlingen,

ELLER

3.2 personen, i vetskap om den planerade förhandlingen, hade gett i uppdrag åt ett juridiskt ombud som antingen utsetts av den berörda personen eller av staten att försvara honom eller henne vid förhandlingen och försvarades faktiskt av ombudet vid förhandlingen,

ELLER

3.3 personen delgavs personligen avgörandet den (dag/månad/år) och underrättades uttryckligen om rätten till förnyad prövning eller överklagande och om rätten att få delta och få själva sakfrågan prövad på nytt även mot bakgrund av nytt bevismaterial, vilket kan leda till att det ursprungliga avgörandet upphävs, och

☐ personen förklarade uttryckligen att han eller hon inte bestred detta avgörande,

ELLER

☐ personen begärde inte förnyad prövning eller överklagade inom den tillämpliga tidsramen.

4. Var vänlig ange, för den ruta ni har kryssat för ovan under punkt 3.1b, 3.2 eller 3.3, hur villkoren i fråga har uppfyllts:

.....
.....

2. Uppgifter om påföljdens längd:

2.1 Påföljdens totala längd (i dagar):

2.2 Hela den period av den frihetsberövande påföljden som redan har avtjänats i samband med den påföljd för vilken domen meddelats (i dagar):

..... till och med den (ange datum då beräkningen gjordes: dd-mm-åååå):

2.3 Antal dagar som ska avräknas påföljdens sammanlagda varaktighet av andra skäl än de som anges i punkt 2.2 (t.ex. amnesti eller nåd som redan har beviljats avseende påföljden): (ange datum då beräkningen gjordes: dd-mm-åååå):

2.4 Datum när strafftiden löper ut i den utfärdande staten:

☐ Inte möjligt att ange eftersom personen för närvarande inte är frihetsberövad☐ Personen är för närvarande frihetsberövad och påföljden förväntas, enligt den utfärdande statens lagstiftning, ha avtjänats fullt ut den (ange datum: dd-mm-åååå) ⁽²⁾:

3. Påföljdens art:

☐ Fängelse.☐ Annan frihetsberövande åtgärd (ange vilken):

.....

(²) För här in tidpunkten för när påföljden förväntas ha avtjänats fullt ut (utan att beakta möjligheten till någon form av förtida och/eller villkorlig frigivning) om personen skulle förbli i den utfärdande staten.

j) Uppgifter om förtida eller villkorlig frigivning:

1. Enligt den utfärdande statens lagstiftning är den dömda personen berättigad till förtida eller villkorlig frigivning efter att ha avtjänat
 - ☐ hälften av påföljden,
 - ☐ två tredjedelar av påföljden,
 - ☐ annan del av påföljden (ange vilken)
2. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten begär att få uppgifter om
 - ☐ de tillämpliga bestämmelserna i den verkställande statens lagstiftning om förtida eller villkorlig frigivning av den dömda personen,
 - ☐ början och slutet på perioden för förtida eller villkorlig frigivning.

k) Den dömda personens synpunkter:

1. ☐ Den dömda personen har inte kunnat höras, eftersom han eller hon redan befinner sig i den verkställande staten.
2. Den dömda personen befinner sig i den utfärdande staten och
 - a) ☐ har begärt översändande av domen och intyget,
 - ☐ har samtyckt till översändandet av domen och intyget,
 - ☐ har inte samtyckt till översändandet av domen och intyget (ange skäl):

 - b) ☐ Den dömda personens inställning bifogas.
 - ☐ Den dömda personens inställning har redan översänts till den verkställande staten (ange datum: dd-mm-åååå):

l) Andra relevanta omständigheter i ärendet (frivillig information):

.....

m) Avslutande information

Texten till domen/domarna bifogas intyget ⁽³⁾.

Underskrift av den myndighet som utfärdar intyget och/eller dess företrädare, vilken intygar att innehållet i intyget är korrekt:

.....

Namn:

Befattning (titel/grad):

Datum:

Officiell stämpel (i förekommande fall)

⁽³⁾ Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten måste bifoga alla de domar som rör ärendet och som krävs för att ge all information som behövs för att den lagakraftvunna domen ska kunna erkännas och påföljden verkställas. Även eventuella tillgängliga översättningar av domen/domarna får bifogas.

BILAGA III

UNDERRÄTTELSE TILL DEN DÖMDA PERSONEN

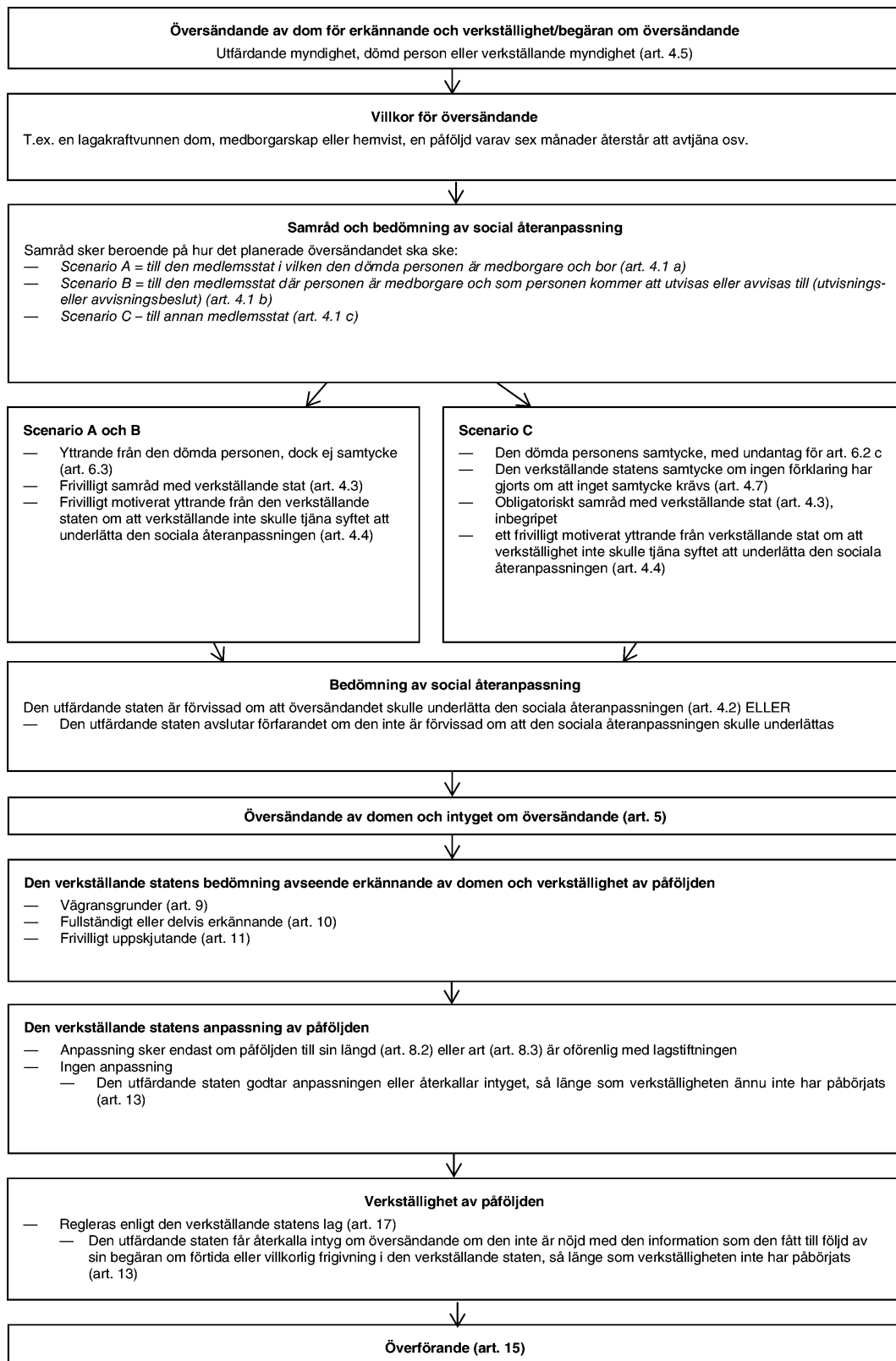
Du underrättas härmed om ... (den utfärdande statens behöriga myndighets) beslut att överföra ... (den utfärdande statens behöriga domstols) dom av den ... (datum för domen) ... (referensnummer, om tillämpligt) till ... (verkställande stat) för erkännande och verkställighet av den däri ådömda påföljden i enlighet med nationell lagstiftning som genomför rådets rambeslut 2008/909/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen.

Verkställigheten kommer att regleras av lagstiftningen i ... (verkställande stat). Myndigheterna i den staten kommer att ha behörighet att besluta om verkställighetsförfarandena och att fastställa alla åtgärder i samband därmed, inklusive grunderna för förtida eller villkorlig frigivning.

Den behöriga myndigheten i ... (verkställande stat) ska från den frihetsberövande påföljden dra av den tid som den dömda personen redan avtjänat som frihetsberövad i anledning av det brott som låg till grund för domen och påföljden. Den behöriga myndigheten i ... (verkställande stat) får endast anpassa påföljden om den till sin längd eller art är oförenlig med den statens lagstiftning. Den anpassade påföljden får inte till sin art eller längd vara strängare än den påföljd som dömts ut i ... (utfärdande stat).

BILAGA IV

FLÖDESSCHEMA RAMBESLUT 2008/909/RIF

BILAGA V

INFORMATIONSKÄLLOR

- Information från Europeiska unionens råd om rambeslut 2008/909/RIF:
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9618-2014-REV-1/en/pdf>
 - Information från det europeiska rättsliga nätverket: förteckning över behöriga myndigheter, genomförandestatus och förklaringar från medlemsstaterna med avseende på rambeslut 2008/909/RIF
<https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?Id=36>
 - Rapport från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om medlemsstaternas genomförande av rambesluten 2008/909/RIF, 2008/947/RIF och 2009/829/RIF om ömsesidigt erkännande av domar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder, om övervakningsbeslut och alternativa påföljder samt om övervakningsåtgärder som ett alternativ till tillfälligt frihetsberövande (COM(2014) 57 final, 5.2.2014).
<https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1222>
 - Arbetsdokument från kommissionens avdelningar – *Tables "State of play" and "Declarations" Accompanying the document Report from the Commission to the European Parliament and the Council on the implementation by the Member States of the Framework Decisions 2008/909/JHA, 2008/947/JHA and 2009/829/JHA on the mutual recognition of judicial decisions on custodial sentences or measures involving deprivation of liberty, on probation decisions and alternative sanctions and on supervision measures as an alternative to provisional detention* – bilaga till rapporten (SWD(2014) 34 final av den 5.2.2014).
 - Rapporter och rekommendationer från EuroPris expertgrupp om rambeslut 2008/909/RIF, inbegripet EuroPris resursbok om överförande av dömda personer.
<http://www.euopris.org/>
 - STEPS 2 Resettlement (*Support for Transfer of European Prison Sentences towards Resettlement*), som syftar till att främja ett effektivt genomförande av rambeslut 2008/909/RIF genom utredning och analys av rättsliga och praktiska hinder som kan försvåra genomförandet och verkställigheten i samtliga medlemsstater.
<http://steps2.euopris.org/en/>
 - Studie från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA) om rambeslut 2008/909/RIF *Criminal detention and alternatives: fundamental rights aspects in EU cross border transfers*
<http://fra.europa.eu/en/publication/2016/criminal-detention-and-alternatives-fundamental-rights-aspects-eu-cross-border>
-

BILAGA VI

FÖRTECKNING ÖVER EU-DOMSTOLENS DOMAR I FRÅGA OM RAMBESLUT 2008/909/RIF

Mål C-573/17, Openbaar Ministerie mot Daniel Adam Popławski ("Popławski II") (dom av den 24 juni 2019)

Mål C-579/15, Popławski (dom av den 29 juni 2017)

Mål C-582/15, van Vemde (dom av den 25 januari 2017)

Mål C-289/15, Grundza (dom av den 11 januari 2017)

Mål C-554/14, Ognyanov (dom av den 8 november 2016)

Pågående:

Mål C-495/18: Begäran om förhandsavgörande framställd av Najvyšší súd Slovenskej republiky (Republiken Slovakien's högsta domstol) den 30 juli 2018 – YX

Mål C-314/18: Begäran om förhandsavgörande framställd av Rechtbank Amsterdam (Nederländerna) den 8 maj 2018 – Openbaar Ministerie mot SF

BILAGA VII

FÖRTECKNING ÖVER EU-DOMSTOLENS DOMAR I FRÅGA OM RAMBESLUT 2002/584/RIF

Mål C-573/17, Openbaar Ministerie mot Daniel Adam Popławski ("Popławski II") (dom av den 24 juni 2019)

Mål C-514/17, Sut (dom av den 13 december 2018)

Mål C-327/18 PPU, RO (dom av den 19 september 2018)

Mål C-220/18 PPU, ML (dom av den 25 juli 2018)

Mål C-268/17, AY (dom av den 25 juli 2018)

Mål C-367/16, Piotrowski (dom av den 23 januari 2018)

Mål C-404/15 och C-659/15 PPU, Aranyosi och Căldăraru (dom av den 5 april 2016)

Mål C-237/15 PPU, Lanigan (dom av den 16 juli 2015)

Mål C-168/13 PPU, Jeremy F. (dom av den 30 maj 2013)

Mål C-66/08, Kozłowski (dom av den 17 juli 2008)

Pågående:

Mål C-314/18: Begäran om förhandsavgörande framställd av Rechtbank Amsterdam (Nederländerna) den 8 maj 2018 – Openbaar Ministerie mot SF

Mål C-128/18: Begäran om förhandsavgörande framställd av Hanseatischen Oberlandesgericht Hamburg (Tyskland) den 16 februari 2018 – brottsmål mot Dumitru-Tudor Dorobantu
